

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pogoji za start

Organizacije SZDL so sredi velikega dela. Po končanih občinskih zborih krajevnih organizacij so sedaj na vrsti občinske konference, med katerimi je že bila prva v Trzinu. Hkrati so v teku po občinskih občinah seminarji, kjer se novoizvoljena vodstva krajevnih organizacij seznanjajo s posameznimi najvažnejšimi organizacijskimi in gospodarskimi problemi.

Prvi pogoj za delo teh organizacij pa so prostori. Lani so vse krajevne organizacije popisale stanje prostorov in nakazale tudi rešitev. V posameznih občinah so zatem krepko zgrabili za delo, drugod pa so to stvar trenutno pustili v ozadju.

Posamezne organizacije so preprosto predlagale, naj bi družbene prostore na novo zgradili, ne da bi poskušale najti vsajčasne možnosti, ki jih že imajo v obstoječih družbenih prostorih, domovih itd. Dobro so začeli le tam, kjer to uvrščanje niso gledali samo s stališča potreb SZDL, marveč vseh drugih organizacij. Seveda je v tem primeru potrebno sodelovanje z različnimi društvi in organizacijami, od gasilcev in TVD Partizana pa do ljudske tehnike in pionirske organizacije.

Razen tega so nekatere organizacije razumele reševanje prostorov tudi preveč kampanjsko, kratkoročno. Prav je, da imajo organizacije dolgoročni načrt o urejanju

družbenih prostorov v svojem kraju in ta načrt izpolnjujejo postopoma.

Sedaj smo na začetku koledarskega leta. Občinski ljudski odbori pripravljajo končne predloge svojih planov in proračunov. To pa je tudi čas, da organizacije SZDL pravočasno predložijo svoje potrebe za najnujnejša letošnja dela. Pri tem je prav, da se organizacije SZDL opirajo predvsem na lastne možnosti. Prebivalci v Struževem pri Kranju so veliko delali zadnja leta pri gradnji Doma SZDL, ki je prvi dom te vrste v okraju. Prebivalci v Zabnici in mnogih drugih krajih so zbrali veliko denarja, da so lahko kupili nekaj najnujnejše opreme za svoje prostore. V škofjelokski občini so člani SZDL s prostovoljnim delom opravili celo pomembne adaptacije nekaterih prostorov. Takih primerov je veliko. Vendar ponekod še zmeraj čakajo križem rok.

Velja ugotovitev, da so prostori prvi pogoj za start k nadaljnjemu delu, zlasti za delo sekcij, za uveljavljanje klubskega življenja itd., kot je to nakazal že V. kongres SZDL. Sedaj je tudi čas, da organizacije SZDL predložijo svoje nujne potrebe upravnim organom — ljudskim odborom. Toda prva, dolgoročna naloga je to za samo članstvo, ki mora v skladu s potrebami in pogoji svojega kraja iskati najboljše rešitve.

K. M.

Pred občinskimi zbori sindikalnih podružnic

MLADI LJUDJE,

ki še niso obremenjeni s funkcijami, bi morali v sindikalnih vodstvih nadomestiti starejše ljudi

Ta mesec bodo v glavnem končani občinski zbori sindikalnih podružnic. Sindikati prosvetnih delavcev so jih v večji meri že opravili, v kratkem času pa bodo občinski zbori tudi obrtnih in gostinskih delavcev, medtem ko jih bodo industrijske in druge dejavnosti imele nekoliko pozneje. Ker sovpadajo letos občinski zbori med živahno družbeno aktivnost, med sestavljanje perspektivnega plana, imajo zato še poseben pomen.

Glavna točka dnevnega reda na vseh občinskih zborih sindikalnih podružnic bo prav gotovo problem krepitve delavskega samoupravljanja in nagrajevanja po ekonomskih enotah. S tem v zvezi bodo storjene tudi nekatere kadrovske spremembe, ki bodo zlasti veljale za večja industrijska podjetja. Občinski sindikalni sveti veljajo tako stališče, da je treba vzporedno z uvajanjem ekonomskih enot prilagoditi tej obliki tudi sindikalne organizacije. Zato bi bilo potrebno misliti na decentralizacijo večjih sindikalnih podružnic. Sindikalna organizacija je namreč tista, ki bo morala biti vedno bolj seznanjena s potrebami in zahtevami delavcev in te zahteve tudi reševati. Vseh teh nalog pa večja sindikalna podružnica ne more opravljati, ker se ne more

spuščati v podrobnosti. Zato bi bilo primerno, da se po vseh ekonomskih enotah osnujejo nekakšni sindikalni pododbori. Ti bodo lažje tesneje povezani z delom in življenjem ljudi v določenem okolju. Prav teh organizacijskih sprememb se nekatere sindikalne organizacije dobro zavedajo in se nanje tudi skrbno pripravljajo. O tem bodo namreč razpravljali že na bližnjih občinskih zborih.

V Iskri so zadnji čas organizirali posvetovanje s predsedniki sindikalnih podružnic, da bi kar se da najboljše pripravili gradivo za občinski zbor, ki bo predvidoma v prvi polovici meseca marca. Dotisti so razpravljali o družbenem samoupravljanju in proučevali nadaljnjo organizacijo ekonomskih enot, ki bo tudi glavna točka na občnem zboru.

Veliko vprašanje, ki ga vsekakor ne kaže zanemariti in ki velja za vsa podjetja, je družbeni standard. Sindikalne podružnice bodo o tem razpravljale na občinskih zborih s posebnim poudarkom na gradnji stanovanj in o ureditvi prehrane v podjetjih, kjer je ta še zelo pomankljiva.

Ponekod bodo verjetno razpravljali tudi o naknadnih spremembah perspektivnega plana, predvsem v pogledu investicij v družbeni standard. Mnogo kolektivov

se namreč prav tu ni strinjalo s prvimi predlogom, češ, da so te investicije preizkuse.

Vidimo torej, da imajo sindikalne organizacije dosti dela. Da bodo te naloge lahko rešile, bo treba v sindikalna vodstva vključiti predvsem mlade ljudi, ki naj nadomestijo starejše, ali pa z drugim delom preobremenjene tovariše. Pričakujemo lahko, da bodo precejšen del teh težav rešili že občinski zbori sami.

-vk

S seje obeh zborov ObLO Bohinj

V Bohinju so se odločili

Na včerajšnji seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Bohinj je bila na dnevnem redu tudi razprava in sklepanje o združitvi bohinske, blejske in radovljanske občine. Osnova za razpravo in dokončno stališče je odbornikom služilo skorajda enotno mnenje vseh zborov volivcev, ki so se izrekli za združitve.

Kljub nekakim pripombam odbornikov proti združitvi pa je zlasti na seji Zbora proizvajalcev prevladalo pozitivno mišljenje o umestnosti združitve vseh treh občin. Ob glasovanju se je proti izjavil samo en odbornik, eden pa se je glasovanja vzdrljal. Pri drugem glasovanju pa je bil tudi občinski zbor za združitve. Tako so iz Bohinja poslali predlog Okrajnemu ljudskemu odboru in ljudski skupščini LRS za čimprejnejše sklepanje o združitvi občin Bled, Bohinj in Radovljica.

Na zasedanju so sprejeli tudi odlok o plačovanju stanovanjskega prispevka privatiziranih podjetij, Ceneza Romana. Njega bo v istem vladni 4 odstotkov, odlok o spremembah in socialnih podporah, po katerem so iste od 4000 dinarjev povečujejo na maksimum 5500 dinarjev mesečno, sklenili so povečati položajne plače uslužbencem upravnih organov ter potrdili spremembo katastrske meje med občino Bohinj in Tolmin na področju Šavnika, s katero je občina Bohinj pridobila okoli 96 ha zemljišča ob bivši italijansko-jugoslovanski meji.

Ob koncu sta oba zbora na skupni seji razrešila dolžnosti direktorja hotela »Jezero« in »Bellevue« ter na njegovo mesto imenovala dosedanjšega upravnika gostinskega podjetja »Črna prsta«, Ceneza Romana. Njega bo v istem podjetju zamenjal kot vršilec dolžnosti Ivan Rakar.

Zasedanje Ljudske skupščine LRS

Razprava o perspektivnem planu

V ponedeljek, 30. januarja, se je v Ljubljani odprlo letošnje prvo zasedanje Ljudske skupščine. Na dnevnem redu je bila razprava in sklepanje o perspektivnem planu razvoja Slovenije v obdobju 1961-1965. Razen tega so razpravljali poslanci tudi o predlogu družbenega plana za leto 1961, o ustanovitvi republiškega sklada za negospodarske investicije, o združitvi nekaterih občin in o drugih važnih zadevah. Ekspozice o programu perspektivnega razvoja Slovenije je podal podpredsednik Izvršnega sveta LRS, tovariš Viktor Avbelj, ki je med drugim dejal:

»Osnovno obeležje tega programa je optimistično predvidevanje nadaljnega razvoja. Osnovne kategorije družbenega razvoja obdrže še naprej izredno hitro rast, ki so jo dosegle v zadnjih štirih letih. V takšnem tempu se bodo predvidoma razvijale vse gospodarske panoge, prav posebno pa je predviden razvoj tistih dejavnosti, ki jih označujemo s skupnim izrazom »družbeni standard«.

V nadaljevanju svojega govora je tovariš Avbelj dejal, da je kljub optimizmu nadaljnega razvoja opravljena trditev, da je program v okviru realnih možnosti. Vsako predvidevanje počasnejšega tempa razvoja bi bilo demobilizacijsko. S svojimi predvidevanji gleda perspektivnega razvoja v naši republiki se program aktivno vključuje v okviru skupnega jugoslovanskega razvoja, zato osnovne karakteristike ter ugotovitve in smernice, ki so bile izrečene ob sprejetju zveznega perspektivnega plana, veljajo tudi za razvoj v naši republiki.

Samo intenziven gospodarski razvoj omogoča, je dejal tovariš Avbelj, tudi predvideno povečanje vseh oblik potrošnje, izpolnjenosti gospodarskega sistema pa bo spodbudil in spodbudil najširše ustvarjalne pobude.

V zadnjem delu govora je tovariš Viktor Avbelj poudaril, da bo v prihodnje skladen razvoj gospodarstva in družbenega standarda. Nadalje je govoril še o tem, da bo porast blagovne izmenjave z inozemstvom intenziven in da bo v prihodnje še močnejše uveljavljanje delavskega samoupravljanja in komunalnega sistema.

Po ekspoziciji tovariša Avbelja se je razvila živahna razprava na skupni seji obeh zborov.

Kranjska gora je te dni postala mravljišče ljubiteljev zimskega športa — (Reportažo iz Kr. Gore berite na 4. strani)

Pred občinsko konferenco SZDL v Škofji Loki

581.000 dinarjev na prebivalca

Narodni dohodek v škofjelokski občini po izvršenem petletnem načrtu - Socialistična zveza hoče pridobiti vse občane za izpolnjevanje postavljenega programa

Škofja Loka, 31. januarja — Danes pripravljajo v tukajšnjem Občinskem odboru SZDL obširno poročilo za občinsko konferenco SZDL, ki bo v četrtek, dne 2. februarja 1961. Osrednje vprašanje poročila, ki je povzetele občinskih zborov osnovnih organizacij SZDL, je v tem, da pridobi in pripravi vse občane za skupne napore pri izpolnjevanju postavljenega petletnega perspektivnega načrta. Le-ta predvideva v glavnem veliko izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva v prihodnjih petih letih. Narodni dohodek na prebivalca naj bi se v teh petih letih dvignil od 239.000 dinarjev lani na 581.000 dinarjev v letu 1965, kar pomeni velik napredek te občine. Hkrati pa predvidevajo še hitrejši tempo gradnje stanovanj, urejanja družbene prehrane, servisnih dejavnosti in podobno, kar vse bo prispevalo k ugodnejšemu življenju občanov.

Toda za doseg te ciljev je potrebna večja delovna storilnost, večja proizvodnja v celoti. V okviru okraja je danes škofjelokska občina med manj gospodarsko razvitimi občinami. Toda njene perspektive so zelo obetavne. To zlasti ob konceptih vseh njihovih pomembnejših industrijskih podjetij, ki imajo zelo jasno začrtane

smernice svojega razvoja. To velja še posebno za Tovarno hladilnih naprav, za »Jelovico« in za nekatera druga podjetja. To pa daje lepo perspektivo razvoja celotnega gospodarstva občine. Skupni narodni dohodek se bo v prihodnjih petih letih povečal za 5 milijard in 353 milijonov dinarjev oziroma za 137 odstotkov v pri-

merjavi z letom 1960. Največja pozornost je usmerjena na družbenemu standardu. Predvideno je, da bodo zgradili 638 novih stanovanj, za katere bodo porabili približno 2 milijardi in 500 milijonov dinarjev. Seveda vsa ta sredstva še niso zagotovljena. Nekatera podjetja še niso predvidela niti enega stanovanja. Zato bodo skušali preko sindikalnih organizacij samoupravnih organov, itd. doseči, da bi podjetja višala čimveč sredstev v investicije družbenega standarda. Seveda so predvidene tudi mnoge gradnje in adaptacije za povečanje zmogljivosti zdravstvenih in socialnih služb, komunalnih naprav in podobno, kar vse naj bi posredno ali neposredno izboljševalo življenjske razmere prebivalcev.

O teh in drugih vprašanih bodo spregovorili delegati SZDL na občinski konferenci in kot osrednja družbena organizacija skušali poiskati vse možnosti za izpolnitev

postavljenih ciljev, ki bodo v neposredno korist samim prebivalcem.

-l. c.

OBRAZI POJAVI

„Postrežnina“ na železnici

»Ze spet postrežnina, boste rekli, pa dajte že vendar enkrat mir s tem, ker nič ne pomaga. Plačati moramo, pa naj si sami postrežemo pri točilnici, ali pa sedemo k mizi in čakamo na natakarja.«

Tudi jaz se z vami popolnoma strinjam. Vendar vam bom opisal novo, do sedaj še ne poznano postrežnino, ki se ne zaračunava

v gostinskih lokalih, temveč na železniških postajah. Zadnjič sem namreč po dolgem času spet potoval s vlakom. Na neki železniški postaji sem hotel kupiti vozno karto. Stopil sem v vrsto, ki je bila pred blagajno. Ko sem končno le prišel pred okence, sem poprosil za vozno karto do Ljub-

ljane. Železničar je nekaj zamomljal in jaz sem iz njegovih čudnih glasov razumel, da je dejal: »120 dinarjev«. Zato sem mu ponudil stotak in kovanec za 20 dinarjev. »Kaj, ali se mislite postaviti peljati, me je nerazumno pogledal mož v uniformi, in ali res moram vsakemu posebej dvakrat povedati. Vožnja v Ljubljano stane 168 dinarjev.«

Molče sem segel v žep in dodal še kovanec za 50 dinarjev. Službojuči železničar mi je porinil vozno karto, pogledal naslednjega in dejal: »Prosim, kam pa vi?«

Pazljivo sem pogledal vozno karto. Res, 168 dinarjev stane, mož mi ni vrnil dveh dinarjev. Prava reč! Vsakdo se lahko zmoti. Toda glej čudol! Zenska, ki je stala za menoj v vrsti, se je pričela razburjati: »Kaj, še na vozne karte so uvedli postrežnino? Namesto 52 dinarjev je zaračunala kar 60 dinarjev.«

Tedaj sem hitro spremenil mnenje o uslužbencu pri blagajni. Ako ni imel drobiža, bi se opravičil. (Toda dvomim v to.) Nihče se ne bi razburjal zaradi nekaj dinarjev — toda tak malomaren odnos do potnikov nikakor ni na mestu.

-ok

TE DNI POSVETU

SPREJETO POVABILO

Dr. Anvar Sadat, predsednik parlamenta Združene arabske republike je izjavil, da parlament ZAR za zadovoljstvom sprejema povabilo Ljudske skupščine FLRJ in da bo v kratkem poslal svojo delegacijo na obisk v Jugoslavijo. Do obiska bo prišlo verjetno v začetku junija.

OB 40-LETNICI

V nedeljo je bilo v Italiji več sto manifestacij, ki jih je organizirala Komunistična partija Italije v okviru proslav ob 40-letnici ustanovitve partije.

KONFERENCA

V Bagdadu se je v ponedeljek začela konferenca zunanjih ministrov arabskih držav. Predsedoval ji bo iraški zunanji minister Hašem Džavač.

SLOVESNOST V BRAZILJI

V največji državi Latinske Amerike, Braziliji, je bila v ponedeljek velika slovesnost, ko je novi predsednik, 43-letni prof. Janio Quadros prevzel svoje dolžnosti. Novi predsednik je že v volilni kampanji dejal, da bo šla Brazilija pod njegovim vodstvom po lastni poti in bo prispevala k neodvisni politiki, ki jo uveljavljajo države, kot so Indija, Jugoslavija in ZAR. Pravi zadnje dni pa je Quadros izjavil v zvezi s portugalsko ladjo »Santa Maria«, da bo kapitanu Galvau nudil politični azil in mu zagotovil varnost in da ne bo zaplenil ladje.

Ljudje in dogodki

Pred veliko odgovornostjo

Danes se bo spet sestel Varnostni svet, da bo razpravljal o položaju v Kongu. To zasedanje so zahtevali predstavniki Čejlona, Gane, Gvineje, Malija, Maroka, ZAR in Jugoslavije z namenom, »da na njem pregledajo najnovejšo vznemirljivo dogodke v Kongu, ki preprečujejo vse napore za vzpostavitev zakonov in reda v tej deželi in ki peljejo v nevarnost svetovni mir.«

Položaj v Kongu je zares več kot vznemirljiv. Intervencije od zunaj so vse večje in pogostejše. Po več mesecih krize se je praktično pokazalo, da Belgija ni zapustila svoje nekdanje kolonije. Del dežele, ki ga kontrolira uzurpatorska skupina Kasavubu - Mobutu je pravzaprav teritorij z vojno politično in administrativno kontrolo Belgijcev. V času, ko se je ta oblast začela majati - zaradi notranjega odpora in delovanja oboroženih sil

legalne vlade Konga - so Belgijci še povečali svoje intervencije. »Zračni most« je prav zaradi tega postal med Belgijo in Kongom še bolj izkoriščeno za prenašanje orožja, vojakov, agentov, legionarjev, pa tudi generalov.

Vse te akcije podpira zapad. Pa tudi naklonjenost OZN v Kongu in sodelovanje zainteresiranih agencij. Prav zaradi tega se danes lotevajo vseh ukrepov za ustvaritev končnega cilja z vojnimi sredstvi: Belgiji s Combejem z juga in Mobutu z Belgijci s severozahoda - so naprjeni na teritorij, ki ga kontrolira armada legalne vlade s podpredsednikom Gizengom na čelu. Oborožene borbe potekajo doslej na škodo Belgijcev, ki pa se s temi porazi ne zadovoljujejo.

Doslej neuspeli poizkus Kasavubu, da skliče konferenco za okroglo mizo brez Lumumbe,

Okita, Gizenge, Kašamure in drugih političnih vodij Konga, kaže da je nemogoče rešiti politično prihodnost te dežele. Pobudniki za sklicanje današnjega zasedanja Varnostnega sveta pa zahtevajo, da se - z osvoboditvijo iz zaporov nacionalnih vodij Konga in preprečevanjem nadaljnje intervencije od zunaj - zagotove pogoji za doseg politične rešitve iz krize. To je naloga OZN, da zagotovi te pogoje na današnjem zasedanju Varnostnega sveta, ali morda celo s sklicanjem Generalne skupščine na izredno zasedanje!

Zadnja izjava generalnega sekretarja OZN Hammerskjöld, ki jo je dal Varnostnemu svetu, je, da bi ukinili intervencijo OZN v Kongu. Izjavil je utemeljen s tem, ker so enote Indonezije - Maroka in ZAR že izstopile iz oboroženih vrst OZN v Kongu, s čemer je »onemogočeno uspešno funkcioniranje teh sil.«

Hammerskjöldova utemeljitev medtem ni pravi vzrok, da svetovna organizacija v Kongu ne opravlja svojo legalno nalogo kot bi morala. Vzrok neuspeha OZN v Kongu je popolnoma drugačen - neadekvatna funkcioniranja OZN.

Varnostni svet torej razpolaga s pismom iniciatorjev za sklicanje današnjega zasedanja in Hammarskjöldovim tolmachenem neuspeha OZN v Kongu. Varnostni svet OZN je torej spet pred veliko odgovornostjo in dilemo. Kolikor ne bo v stanju, da realno oceni položaj in da podvzame najboljše ukrepe, bodo ostale posledice kolonialistične intervencije v Kongu verjetno še naprej in to še v hujših oblikah.

PRAVNI NASVETI

I. D. JESENICE
VPRAŠANJE - Ker vas je žena samovoljno zapustila, vas zanima ali ste upravičeni zahtevati ločitev.

ODGOVOR - V skladu s 61. členom Zakona o zakonski zvezi (Ur. list FLRJ, št. 29/46) sme zakonec po šestih mesecih zahtevati razvezo, če ga je zakonski drug brez upravičene razloga zapustil.

G. L. JESENICE
VPRAŠANJE - Zanima vas, ali bi bili upravičeni do denarnega nadomestila, če odpoveste delovno razmerje zaradi tega, ker gospodarska organizacija ni izpolnila obveznosti.

ODGOVOR - V skladu s 90. členom 2. točke Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53 iz leta 1957) ste upravičeni do denarnega nadomestila v primeru brezposelnosti, če boste odpovedali gospodarski organizaciji zaradi tega, ker ni izpolnila obveznosti.

O. Z. KRANJ
VPRAŠANJE - Lastnik hiše namerava prodati hišo, v kateri stanujete vi, drugemu kupcu. Zanima vas ali imate vi kako predpravo.

ODGOVOR - V skladu s 38. členom Zakona o lastnini na delih stavb (Uradni list FLRJ, št. 16/59) imate kot najemnik predkupno pravico, katero lahko uveljavljate.

O. M. SKOFJA LOKA
VPRAŠANJE - Zanima vas, ali lahko podjetje postavi na vodilno mesto svojega uslužbenca brez razpisa.

ODGOVOR - V skladu s 142. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53/57) je lahko postavljen na vodilno delovno mesto brez razpisa delavec istega podjetja, če izpolnjuje pogoje, ki so določeni za to mesto.

L. M. TRŽIŠČE
VPRAŠANJE - Kot lastnik dvanajstletne hiše bi radi prodali stanovanje.

ODGOVOR - V skladu s 2. členom Zakona o lastnini na delih

stavb (Uradni list FLRJ, št. 16/59) se lahko izvrši prodaja posameznih delov stavb.

B. V. SKOFJA LOKA
VPRAŠANJE - Zanima vas ali se lahko s pogodbo, s katero imate pravico do dosmrtnega preživljanja določi tudi premičnine.

ODGOVOR - V skladu s 122. členom Zakona o dedovanju (Uradni list FLRJ, št. 20/55) so s pogodbo dosmrtnega preživljanja, če ni drugače določeno, mišljene kot nepremičnine tudi tiste premičnine, ki so namenjene za rabo in uživanje, kot kmetijske priprave in orodje ter živina.

Ustanovitev novega društva

Kamnik - Na teritoriju kamniške občine je precejšnje število iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev. Zato so na pobudo Združenja iznajditeljev Slovenije, tovarišu dr. Francu Zupanu ter pojasnilom tajnika Mirana Kneza, ki imata za rojstvo društva največ zasluga. Novo ustanovljenemu društvu bodo pri delu pomagale gospodarske organizacije, občinski forumi, posebno pa Občinsko društvo Ljudske tehnike Kamnik.

VSESTRANSKA VZGOJA ČLANSTVA
Jesenice - Pred dnevi je bil na Jesenicah občni zbor Knjigovodskega društva, ki po dveh letih obstoja šteje že 424 članov. Društvo je v minulih sezonah pripravljalo redna mesečna strokovna predavanja in posvetovanja, izredna predavanja, razne seminarje in poučne ekskurzije, izdajalo je svoj list »Glasilo«, kar vse pričča o skrbi za strokovno izpopolnitev članstva. Društvo pa želi vzgajati svoje člane tudi na političnem in kulturnem področju. To dokazujejo nekatera predavanja, izlet v bolnišnico »Franjo«, razne prireditve itd. Tudi po občnem zboru je sledil kulturni program, ki so ga izvajali člani jeseniške »Svobode«.

PRED-REVIJO FRIZUR
Kranj - Številne frizerke na Gorenjskem se že nekaj časa pripravljajo na okrajno revijo frizur, ki bo 23. februarja v avli OLO v Kranju. V ta namen sta na Gorenjskem organizirana dva tečaja, in sicer v frizersko brivskem salonu v Kranju, ki ga obiskuje 26 frizerk, in pa v Radovljici v damskem salonu, ki ga obiskuje 18 frizerk. Na tečajih sodelujeta tudi znani mojstri frizur Rakarjeva in Konradova iz Ljubljane.

TRŽIŠČE
 Člani Foto-kino kluba v Trzinu so imeli v soboto, 21. januarja, svojo redno letno skupščino. Največ govora je bilo o prevzetju kino-projektorja, ki ga bodo dobili od ObLO v Trzinu. Po šolah, poseben v oddaljenih vseh kot

RAZSTAVA O DELU MLADINE

Skofja Loka - V petek, 27. januarja, je bila v okroglem stolpu loškega muzeja odprta razstava o delu mladine v 1961. letu, ki sta jo pripravila Občinski komite LMS in muzej v Skofji Loki. Pred približno 50 mladinci, ki so se udeležili otvoritve, je predsednik Občinskega komiteja LMS Skofja Loka, tovariš Vido Japelj, v svojem nagovoru poudaril, da razstava ne prikazuje dejavnosti mladinske organizacije na vseh področjih.

Razstava je res le bežen prikaz vse bogate dejavnosti skofjeloške mladine. Preveč se omejuje le na glavne prireditve in delo v minulnem letu. Tako je v fotografijah dokaj podrobno in dobro dokumentirana parada ob Dnevu mladosti, nekoliko slabše delo na avtocesti, medtem ko je ostalo delo, tako mladincev, kakor tudi organizacije same prikazano le z eno ali dvema fotografijama. Nikjer ni videti mladine pri svojem rednem delu na primer, pri učenju, pri stroju v tovarni itd. Ker sama fotografija s podpisom premalo pove, bi bilo prav, če bi bila poleg kake širše besedila z jedrnati pojasnili, primerjavami in grafiki. Kljub pomanjkljivosti mi ki so opravičljive zaradi pomanjkanja gradiva, je razstava dokaj prijetna. V prihodnje se bo delo mladine in enem letu lahko dobro prikazalo le s pomočjo širšega zbiranja vsega dokumentarnega gradiva.

Potrčniški svet v Kamniku si že dlje prizadeva, kako bi s čim večjim uspehom opravi svoj nalog. Na sliki: član sveta na enem izmed zadnjih zasedanj

Sola za vodilne kadre v obrti

Kranj - Z namenom, da bi na področju Gorenjske dobili zaželeno število vodilnega kadra za vodstva že obstoječih, predvsem pa novih obrtnih delavnic socialističnega sektorja, je Okrajna obrtna zbornica v Kranju, v soglasju z republiko Obrtno zbornico in sekretariatom za delo, organizirala 4-mesečno šolo za vodilni kader v obrti. Šola se je pričela 17. oktobra lani, zaključena pa bo 9. februarja letos. Obiskuje jo 30 slušateljev, od tega 23 iz družbene in 7 zasebne obrti. V šoli je več upravnikov, poslovojev, direktorjev in drugih vodilnih uslužbencev, medtem ko je iz zasebne obrti največ pomočnikov. Ko smo jih v teh dneh obiskali na Vajeniški šoli v Kranju, kjer ima šola svoje prostore, nam je upravnik šole, tovariš Urh Kalan povedal, da bodo v 300 šolskih urah predelali 20 predmetov, tako da bodo seznanjeni z vsemi predmeti, potrebnimi za vodilni kader. Za lažji študij so slušatelji dobili 460 strani dolga skripta. Izpizte bodo delali postopoma preko vsega šolskega leta. Vsi tisti, ki bodo želeli po šoli opraviti mojstrske izpite bodo oproščeni teoretičnega dela izpizte. Za vzdrževanje omenjene šole bo zbornica porabila dve tretjini sredstev iz sklada za kadre, ostali znesek pa morajo prispevati slušatelji sami, oziroma njihova podjetja.

USPEŠNO ZAKLJUCEN TECAJ
Skofja Loka - V soboto, 27. januarja, je bil v Skofji Loki zaključen seminar za predsednike in tajnike osnovnih organizacij SZDL v občini. Seminarja so se udeležili tudi predsedniki mladinskih obdelovalnih organizacij v občini, tako da je bilo vsega skupaj preko 60 slušateljev. Zaključno predavanje je imel urednik »Glasa«, tovariš Slavko Beznik - govoril je o zunanjih politiki v svetu. V popoldanskem razgovoru so slušatelji obravnavali pereče probleme dela v osnovnih organizacijah SZDL, prav tako pa si izmenjali mnenja o samem seminarju.

Po sledovih pisma neznane bralke

Žene imajo prav

ko kritizirajo delo dispenzerja v Zdravstvenem domu v Kranju

»Skoraj tri mesece sem čakala na vrsto. Ko sem pa prišla določeni dan, ni bilo zdravnika nikjer. Vse žene smo šle tisti dan nazaj in nobeden nam ni vedel povedati, kdaj naj spet pridemo.«

Tako med drugim stoji v pismu naše bralke, ki nam ga je poslala pred dobrim tednom. Priročno je se nad poslovanjem dispenzerja za žene v Zdravstvenem domu v Kranju. Ker pa je bil njen podpis nečitljiv, nismo mogli pisma uvrstiti v rubriko »Glas bralcev«.

Spričo aktualnega problema pa smo se o stvari pozanimali v samem Zdravstvenem domu.

Res je tako, kot piše neznana bralka. Mnoge žene z Jezerškega, iz Kroke, celo iz Železnikov in drugih oddaljenih krajev, ki so se že pred tremi meseci vpisale za pregled v dispenzerju za žene, so na določeni dan zaman čakale zdravnika. Takažnja bolniška sestra, niti sam upravnik Zdravstvenega doma ne vesta vnaprej »ne ure ne dneva«, kdaj bo ta dispenzer posloval. Praviloma naj bi začel poslovati ob 14. uri. Toda včasih sestra uro zatem sporoči, da bodo

pregledi ob 16. uri ali še pozneje. Včasih pa brez posebne obrazložitve pove samo, da zdravnika ne bo in da je čakanje zaman. Naslednji dan pa te žene izgubijo vsako prednost, kajti na vrsti (če je sploh zdravnik) so tiste žene, ki so določene za tisti dan. Tako se čisto 20 ali 30 žena mora po dveh ali treh mesecih čakanja vrniti domov brez pregleda in tudi brez obvestila, kdaj naj sploh še pridejo. Tudi ponovno vpisovanje za pregled čez nadaljnje tri mesece je v dispenzerju omejeno in nezaželeno, ker v taki negotovosti rodi novo, še večje nezadovoljstvo.

Osnovni problem, kot pravijo v Zdravstvenem domu, je zaradi pomanjkanja zdravnikov specialistov za ta dispenzer - ginekologov. Dispenzer namreč posluje samo s honorarnimi zdravniki. Toda kadar so le-ti dežurni, nujno zaposleni na svojih stalnih delovnih mestih, takrat v dispenzerju ni pregledov. A tega čestokrat ne vedo v dispenzerju niti 10 minut prej.

V nadaljnjih razgovorih pa smo tudi zvedeli, da je nered v tem dispenzerju nastal v glavnem sedaj v januarju. Lani, čeprav je bila ta služba prav tako na honorarni osnovi, je poslovala malone brezhibno. Kaj pa se je sedaj spremenilo? Menda je tega krivo način nagrajevanja. V Zdravstvenem domu te težave poznajo in jih zato tudi skušajo odpraviti. Velnja pa osnovna ugotovitev, da bo problem v bistvu rešen, ko bo na to delovno mesto prišel nov zdravnik, ki ga sedaj stipendirajo. Šele takrat ne bo stotero žena odvisno od časa in razporeditve posameznikov, marveč bodo lahko deležne pravic, ki jih imajo v naši zdravstveni službi. Vendar bi že danes kazalo napraviti več reda s pogodbenimi odnosi ali pa časovno prekiniti poslovanje dispenzerja oziroma ga preusmeriti v sosedne dispenzerje v Loki, in Jesenicah itd. Sedanje poslovanje je nevdružno in žene imajo prav; ko kritizirajo tako stanje.

K. Makuc

GLAS BRALCEV

KAM Z ZEMLJO?

Čejenje uredništvo!

Naj kar tekaj opišem svoj položaj. Star sem skoraj 70 let, moja žena prav toliko. Imela sva več otrok, ki pa so že poročeni in raztreseni po svetu. V stari Jugoslaviji je bilo življenje težko. V Sloveniji je bilo nekaj mogetcev, cenjeve in kumpičke, ki so bili lastniki skoraj vse zemlje in gozdov. Taki ljudje so dobro živeli. Največ pa nas je bilo tako imenovanih bajtarjev. Imeli smo svoje hišice, njičico ali dve, v hlevu pa eno ali največ tri krave, ki so dajale mleko za prehrano družine. Jaz sem v sezoni pomagal še pri zidarijih. Doma sem obdeloval zemljo, ker moj zaslužek še zdaleč ni zadostoval za preživljanje. Z ženo sva od jutra do večera garala, da sva lahko prehranila otroke. S težko prihranjenim denarjem sva dokupila še eno njičvo, ker sva le tako lahko preskrbela za otroke dovolj hrane. Jaz nisem imel posebnega poklica. Delal sem pač kot tečaj in nisem imel druge izbiere, kot da iz zemlje priigram keruh za otroke. Prišla je vojna in tudi težko pričakovana svoboda. Otroci imajo svoje družine in nihče neče biti pri nama. Vsak pravi: pustita zemljo in pridita k meni. Imam skromno pokojnino in bi si ob pomoči otrok z ženo lahko privoščila skromno življenje, toda zemlje nihče ne mara. Ne marajo je niti otroci, niti drugi kmetje, niti združga. Rad bi jo dal v najem ali pa prodal, če bi jo le kdo hotel. Bral sem, da združga v Voklem kupuje zemljo, šenčurška je ne mara. Toda v Senčurju nas je skoraj 80 takih preživljajih bajtarjev, ki nismo več zmožni za delo na polju. Vsi se sprašujemo, če bomo morali res do smrti tako težko delati, saj to ne gre več. Mi smo stari in tak primitiven način obdelovanja zemlje se ne izplača. Zemlje ne moremo pustiti, ker moramo plačevati davek. Če ga ne bomo plačali, nam ne bodo zaručili zemlje, ampak kaj takega, kar se lahko odnese ali odpelje. Njive bi nam ostale za spomin na čase, ko brez njih bajtarji niso mogli živeti. Tega ne more vsakdo razumeti, ker danes vsak lahko dobi delo kadar hoče, ima otroške dohode

in socialno zavarovanje, česar včasih ni bilo. Delavci ne vedo več, kaj je težko življenje. Zato bi bilo prav, če bi tudi nam pomagali. Včasih so bili otroci veseli, ko so podedovali kakšen kosček zemlje, danes pa vsak pravi, kaj mi bo zemlja in garanje, ko imam več izgube pri dokladah kot dohodka od zemlje. V službo pridem utrujen in ne morem delati tako, kot se to zahteva od mene v tovarni. In prav ima. So še težji primeri kot pri meni. Jaz imam skromno pokojnino, otroci so mi pripravljeni pomagati, samo na polju pa ne. So pa tudi ljudje, ki nimajo otrok, ki bi skrbeli zanje, nimajo pokojnine, preostane jim le še garanje. Ali ne bi mogla združga odkupiti našo zemljo? Tistim, ki nimajo nobenih dohodkov naj počasi odplačujejo, pa bomo vsi zadovoljni na stara leta uživali težko prihranjeni počitek.

P. K. Senčur

Dragi bralci!

Vse kar ste nam v svojem pismu navedli v večji ali manjši meri res drži. Vendar bi bilo napak, če bi vsi krivdno za vaš primer in za njemu podobne valili na sedanje družbeno ureditev, ker je razdeljena posest posledica predvojnega - nesocialnega razdeljevanja zemlje. Res je, da nekatere združge odkupujejo zemljo, vendar največkrat le zato, da zaokrožijo svoje parcele. Večina združg se mora šele okrepiti in dobro organizirati delo na zemlji, ki jo že ima. Taka združga, ki že sedaj le težavo obdeluje svojo zemljo ali tega skorajda ne zmore, si nikakor ne bi mogla privoščiti, da bi še bolj kopičila nove, morda celo zelo slabe njive. S tem bi nastajala ogromna škoda. Sami pa tudi veste, kako ljudje radi kritizirajo slabo obdelane združbene njive. Vse drugače pa bi seveda bilo, če bi bile združge že visoko mehanizirane. Iz vsega tega je torej razvidno, da trenutne rešitve iz vašega položaja ni. S tem pa ni rešen, da ne bo naš razvoj že v nekaj letih prinesel izboljšanje tudi za drobne posestnike. To izboljšanje pa bo verjetno prav v modernizaciji in mehanizaciji velikih kmetijskih posestev, kar pa je že to zelo blizu.

BELEŽKA

ZANKE

Kljub snegu me je ondan zaneslo s tovarišem na srehod po prijetnem gozdu od Cirk proti Hraščju. Na nekem kraju sem nenadoma zapazil na belem snegu žilno zanko. Nisem razmišljal, zakaj ta zanka. Ko sva nadaljevala pot, sva sem pa tja na raznih prehodih med drevesi našla še več postavljenih zank. Skupno sva jih našla sedem. Toda najbolj me je pretreslo, ko sva ob zanki našla mrtvega fazana brez glave. Očividno se je uboga žival ujela za vrat in se toliko časa mučila in vrtila, da si je med žicami odstrigla glavo.

Ko sva to stvar povedala znancu, lovcu, mi je ta povedal, da je to nekaj navadnega. Pravi, da je letošnjo zimo posebno veliko zank, ki jih postavljajo brezvestni ljudje. Našli so že tudi nastavljen strup in celo žival, ki je poginila zaradi zastrelive.

Pri tem ne gre zgolj za nedovoljeni, tako imenovani »divji lov«. Gre za brezsrčno mučenje živali. Hkrati pa tudi za gospodarsko škodo. Fazane, ki so na primer zelo koristni, zlasti za kmete, in se loveci prizadevajo, da bi jih čimveč vzgojili in ohranili v sedanjem zimskem času, »divji lov« je brezsrčen način uničevanja. Taki ljudje ne zaslužijo le določeno kazen po predpisih, marveč tudi prezir vsakega poštenega in kulturnega človeka.

Veliki načrti Kino-foto kluba

Člani Foto-kino kluba v Trzinu so imeli v soboto, 21. januarja, svojo redno letno skupščino. Največ govora je bilo o prevzetju kino-projektorja, ki ga bodo dobili od ObLO v Trzinu. Po šolah, poseben v oddaljenih vseh kot

so Lom, Jelendol, Leše bodo lahko predvajali razne poučne filme. Nadalje so razpravljali o podelitvi plaketa najzaslužnejšim foto-amaterjem, o prirejanju AB in C tečajev za ljubitelje fotografije, o razstavah fotografije ter o organiziranju izletov v naravo.

Zanemarjenje predpisov

Ima lahko hude posledice - Zakaj se štirje delavci, nekdanji člani kolektiva kranjskega IBI, ostali brez dela?

V torek, 21. januarja dopoldne, so prišli v pisarno ObSS Kranj štirje tovariši, ki so bili še prve dni letos člani delovnega kolektiva IBI, in sicer: Helena Markun, Matilda Zadravec, Milka Kepić in Anton Markun. Pričezovali so se nad postopnim postopnim odložitvijo v IBI. Če bi v nekaj besedah povzeli njihovo pripovedovanje, bi imela pritožba naslednje vsebine:

Veliko delamo. Ob nedeljah in tudi praznikih; nadure se nam kopičijo. Kljub temu pa zaslužimo zelo slabo, le okoli 15 tisoč dinarjev mesečno. Kako smo plačani, sploh ne vemo. Razen tega nas priganjajo pri delu, da še za malico nimamo časa. Zaradi tega smo šli izdat delo v Tiskanino. Tam smo imeli že objavljen zaposlatev, toda v IBI niso hoteli sprejeti odpovedi delovnega razmerja. Zato smo tebi nič meni nič ostali z dela in po enem tednu (bilo je to v dveh po desetem januarju) dobili delovne knjižice na Posredovalnici za delo. A ko smo odšli v Tiskanino na delo, smo dobili odgovor: »Nikogar iz IBI ne smemo sprejeti!« - Rezultat vsega tega je, da smo vsi štirje še danes brez zaposlitve.

Toda to je šele prva plat, ki bi bila vsekakor zelo neprijetna za samoupravne organe in vodstvo IBI, če ne bi vedeli tudi za drugo plat, ki šele da pravo sliko dogodkov.

V soboto dopoldne, 28. januarja, smo se o tej zadevi zanimali v personalnem oddelku IBI. V prisotnosti direktorja podjetja, tehničnega vodje, obratovodje in personalnega uslužbenca, smo zvedeli:

Res je, da imamo neprijetnosti zaradi odhoda petih delavcev (odšla je tudi Angela Košnik) iz našega podjetja. Vendar neprijetnosti niso rezultat morebitnega našega napačnega postopanja, temveč imamo neprijetnosti v proizvodnji. Nenaden izostanek petih članov kolektiva z dela je bil precej občuten.

Nikakor pa ne moremo soglašati z opisom dogodkov tako, kot jih opisujejo že omenjeni delavci, za katere je naš kolektiv še vedno zainteresiran, ker so bili prizadevni delavci.

Dejstvo je, da so prejeli toliko osebne dohodke, kolikor smo z delom zaslužili. To jim je omogočilo obračunavanje po ekonomskih enotah, ki smo jih v podjetju uvedli z lanskim oktobrom. Kljub temu pa so omenjeni delavci tudi po novem obračunavanju ostali pri približno enakih prejemkih kot prej - okoli 15.000 dinarjev mesečno, razen Antona Markuna, ki je v zadnjih šestih mesecih lani prejemal povprečno do 25.000 dinarjev. To pa je bil njihov zaslužek brez nadur (A. Markun jih je imel v drugem polletju 1960 le 6. Milka Kepić 5, Zadravec 8, ostali dve pa nič). V istem času pa so se osebni dohodki nekaterim delavcem močno povečali. Tako prejema sedaj Tilka Tav-

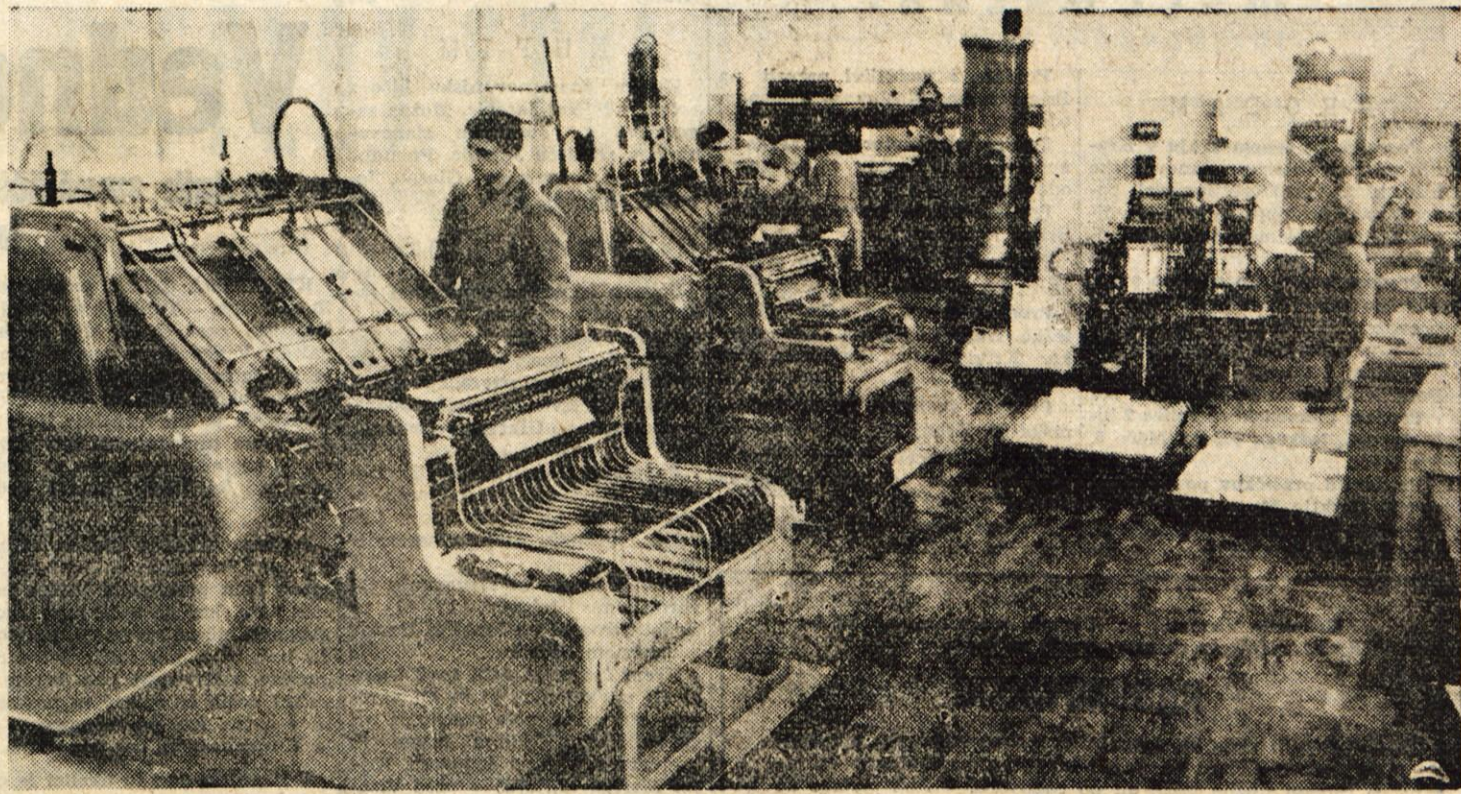
želj tudi po 6000 dinarjev več kot pred lanskim oktobrom, tatkva Mara Prek 28 do 29 tisoč dinarjev (prej 17 do 18 tisoč), Franška Miklavčič 24 do 26 tisoč dinarjev (prej 17 do 18 tisoč) in podobno. - Podjetje torej ni krivo, če so omenjeni delavci prejeli nižje osebne dohodke, kot so sami želeli.

Nitče od omenjene petorice pa personalnega oddelka, razen Milke Kepić, ni obvestil o želji za prekinitve delovnega razmerja. Preprosto so drug za drugim ostali doma po 7 dni in tako izsilili takojšnjo prekinitve delovnega razmerja.

Šef personalnega oddelka, Angelca Boštjančič, pa nam je povedala: »Ko sem slučajno zvedela, da se omenjeni nameravajo zapostiti v Tiskanino, sem govorila s tankajšnjim personalnim oddelkom. V razgovoru sem med drugim tudi omenila, da se mi nikakor ne zdi prav, da bi v Tiskanini sprejeli delavce, ki so v IBI prekinili delovno razmerje, ne da bi se pridrževali predpisov. Če je bil to meda zadosten vtrok, da niso ostali z dela v Tiskanini, mi je nerazumljivo, saj jaz tega ne morem zahtevati!«

Vsekakor zanimiv primer, ki opozarja na dvoje: na nepravilen odnos delavcev do delovnih kolektivov in na nepravilen postopek vodstev podjetij z ozirom na uveljavljanje ekonomskih enot. Vsekakor v IBI ne bi bilo nikakršnih nevednosti, če bi delavci zahtevali odpoved, kot to predvideva Zakon o delovnih razmerjih. Željo, da bi nekdo zapustil nek kolektiv, res ne more nihče onemogočiti.

Druga stran tega primera pa je morda najbolj odraz uveljavljanja nagrajevanja po obračunskih ekonomskih enotah. Namreč, nov način nagrajevanja po učinku je med državljanji še bolj sprostil željo za večjim osebnim dohodkom kot kdajkoli. Namen ekonomskih enot pa je tudi bil takšen in opisani primer samo kaže, da je med delavstvom odjeknil povsem pozitivno. Prav zaradi tega pa je razumljivo, da si bo delavec iskal zaposlitve tam, kjer bo po njegovem občutku lahko več ustvaril in tudi več zaslužil. To dejstvo pa bi morali samoupravni organi, kot tudi vodstva podjetij, sprejemati z večjo tankočutnostjo. In prav zaradi tega ne bi mogli soglašati s personalnim oddelkom IBI, ki je bolj ali manj onemogočil delavcem, ki so želeli zapustiti njihovo podjetje, zaposlitev v novem delovnem kolektivu. n. n.

Ob modernizaciji podjetja Gorenjski tisk

Stroj bo nadomestil delovne roke

Ako samo bežno pregledamo osnutke perspektivnega plana, opazimo, da vseh povsod dajemo poudarek na mehanizaciji proizvodnega procesa in ne več na za-

poslovanju novih delavcev, saj bo že sam proces modernizacije sprostil znaten delež delovne sile - stroj bo zamenjal človeka. Gorenjski tisk v Kranju je edi-

ni tovrstno podjetje na Gorenjski. Brez dvoma lahko trdimo, da je težnja vsakega delovnega kolektiva po modernizaciji in da ni bil to samo primer Gorenjskega tiska. To podjetje je konec lanskega leta nabavilo več novih strojev, ki bodo v precejšnji meri pripomogli k uspešnemu izpolnjevanju plana. V Gorenjskem tisku predvidevajo, da se bo narodni dohodek povečal od lanskega leta, ko je znašal 122 milijonov dinarjev na 170 milijonov dinarjev v letu 1965. Za letos si je kolektiv zastavil nalogo, da bo ustvaril 240 milijonov dinarjev celotnega dohodka in to ob istem številu zaposlenih kakor lani ali pa še manj. Kako je to mogoče? Odgovor je kaj preprost: modernizacija proizvodnje.

Taki primeri pa niso značilni samo za to podjetje. Vsaki tovarni, ki bo modernizirala svojo proizvodnjo, bo stroj istočasno nadomestil več delavcev. Nesporo je namreč, da danes ne moremo več misliti na to, da bomo imeli zaposlene ljudi tam, kjer jih je mogoče nadomestiti s stroji. Modernizacija podjetij torej ni samo želja delovnih kolektivov, temveč tudi ekonomska nujnost in prvi pogoj za uspešno delo podjetij. -an

Kolektiv „Oljariča“ pred novimi nalogami

Britof - V preteklem tednu so imeli člani Delavskega sveta tovarne olja „Oljariča“ iz Britofa pri Kranju svojo redno sejo, na kateri so razpravljali o mnogih aktualnih vprašanjih. Med drugim so ugotovili, da so lanskeletni plan proizvodnje presegli za 24 odstotkov, kar je najvišji prekorajeni letni plan proizvodnje v povojnih letih. To so dosegli zaradi dobre organizacije dela in nagrajevanja po enoti proizvoda. Da pa bi bili v letošnjem letu uspehi še

večji, sklenili so namreč povečati letni proizvodni načrt jedilnega olja za 11 odstotkov, so sprejeli nov tarifni pravilnik, ki določa, da bodo nagrajevanje po učinku oziroma enoti proizvoda razdelili tako, da bodo delavci prejeli nagrade po doseženih uspehih v posameznih oddelkih, medtem ko je bil dosednji način tak, da so prejeli nagrade po doseženih uspehih celotnega kolektiva. Z novim tarifnim pravilnikom se bodo odstranile še nekatere pomanjkljivosti, kar bo vsekakor ugodno vplivalo na proizvodnjo in razvoj podjetja. Govorili so tudi o gradnji nove-

ga tovarniškega objekta, in sicer za ekstrakcijo. Takoj, ko bo ugodno vreme, bodo pričeli z gradnjo. Vso potrebno opremo pa že imajo. Skupna gradnja z opremo bo v letu 1965. Za letos si je kolektiv zastavil nalogo, da bo ustvaril 240 milijonov dinarjev celotnega dohodka in to ob istem številu zaposlenih kakor lani ali pa še manj. Kako je to mogoče? Odgovor je kaj preprost: modernizacija proizvodnje.

V NOVIH IN SVETLEM PROSTORU

Kamniki - V tovarni kovanega orodja v Kamniku so ta mesec začeli delati v novi orodjarni, ki so jo zgradili na prostoru za sedanjim tovarniškim poslopijem. Nova orodjarna, v kateri stružijo orodje, je dolga 60 m. Dobili so nove stroje, od tovarne Prvomajska pa dobijo še večjo tankočutnostjo. V starem tovarniškem prostoru pa bodo uredili prostore za brusilnico, ki bo opremljena z novimi napravami in bo zagotovila večji delovni učinek ob istem številu zaposlenih. n. n.

... IN TUJINE

Graditev velike sladkorne tovarne v Sardiniji. Po poročilih iz Milana je koncern italijanskih sladkornih tovarn najel pri državnem kreditnem zavodu za napred Sardinije posojilo v višini 1,5 milijarde lir za zgraditev velike sladkorne tovarne v Villasoru na Sardiniji. Zgraditev te tovarne sodi v okvir načrta za gospodarski razvoj južnih pokrajin Italije.

LTH pred rekonstrukcijo

Dobro vložena investicija

Malo je danes podjetij, kljub naglemu razvoju gospodarstva, ki so se tako hitro in uspešno uveljavila, kakor Loške tovarne hladilnikov. Ta tovarna se je razvila leta 1949 iz nekdanje tekstilne tovarne, znane pa se je povečala leta 1958, ko se je spojila s Strojno tovarno na Trzinu. S to pridružitvijo so bili storjeni vsi potrebni ukrepi za preusmeritev proizvodnje: postavljeni so bili tudi prvi pogoji za proizvodnjo hladilnih naprav.

Loške tovarne hladilnikov so se pričele širiti izven Skofje Loke leta 1959, ko je bila v celoti prenesena proizvodnja elektromotorjev v Poljanski dolini. V matičnem podjetju pa se je pričel pospešen razvoj proizvodnje hladilnih naprav, kjer je povpraševanje po teh predmetih naglo naraslo tako v gostinstvu, kakor v trgovini, ki trguje z živili.

LTH (bivši »Motor«) se bavi tudi s proizvodnjo gasilске opre-

me in ima v tem monopolen položaj, ker pa so tovrstni predmeti izključno vezani samo na določene potrebe, se v perspektivnem planu ne predvideva povečanje te proizvodnje. Zelo pa se bo v prihodnje povečal izvoz. Že sedaj izvažajo podjetje svoje izdelke v Švicarji, Grčiji, Burmo, Urugvaj, Paragvaj, Sirijo, in Egipt. V naslednjih letih se predvideva povečanje izvoza zlasti električnih

strojev in hladilnega pohištva na bližnji vzhod.

Loške tovarne hladilnikov so prešle iz obrtniškega na serijsko-industrijski način proizvodnje. To je vsekakor zahtevalo tudi boljše in smotrnejšo organizacijo in ustrezen tehnološki proces.

Skozi ves razvoj so istočasno dozorovali pogoji za dokončno preorientacijo proizvodnega programa. Podjetje se je preusmerilo na izdelavo hladilnega pohištva in opreme, v zadnjem času pa zlasti na livarske usluge. Na osnovi te zelo obširne proizvodnje se je pokazala nujnost rekonstrukcije, katero je zaostrovalo tudi dejstvo, da je podjetje v sedanjih prostorih in pogojih dela že doseglo svoj maksimum.

Povečana zmogljivost podjetja bo lahko ugodila tudi zahtevam tržišča. Potrebe po artiklih na področju gostinstva, trgovine, obrti in drugih dejavnosti so tolikšne, da jih podjetje z dosedanjim proizvodnjo ne more kriti. Zato so izdelani elaborati, ki predvidevajo rekonstrukcijo obrata elektromotorjev v Poljanah, rekonstrukcijo livarne za tiskanje tiskov v Skofji Loki, izgradnjo nove tehnične upravne stavbe in rekonstrukcijo že obstoječega obrata na Trzinu in v Skofji Loki. Vse to bo zahtevalo znatna investicijska sredstva, ki si jih bo investitor zagotovil deloma iz lastnih, deloma pa iz tujih sredstev. Po planu se predvideva celokupna vrednost rekonstrukcij skoraj 1444 milijonov dinarjev.

Vsa ta investicijska vlaganja se bodo zelo odražala v pogledu proizvodnega in finančnega stanja v prihodnjih petih letih. Podjetje bo dvignilo celotni dohodek od 1882 milijonov lani na 9000 milijonov v letu 1965 ali v drugačni primerjavi: vrednost proizvodnje se bo po rekonstrukciji v letu 1965 povečala za 620 odstotkov v primerjavi z letom 1959, ko je znašala 1251 milijonov dinarjev.

Iz teh okvirnih podatkov si lahko ustvarimo dokaj točno sliko o Loških tovarnah hladilnikov, ki prehajajo od strogornega obrtnega podjetja preko tovarne v »kombinat« kovinske in elektroindustrije. -vk

GOSPODARSKE VEŠTI

IZ DOMOVINE ...

Prva pošiljka sladkorja s Kube. Nedavno je prispel novi jugoslovanski tanker »Nadko Nodilo« z 11.500 tonami belega kristalnega sladkorja s Kube. To je prva letošnja pošiljka kubanskega sladkorja. Uvoznik je beograjsko zunanjetrgovinsko podjetje »Centroprom«.

»Pretis« osvaja proizvodnjo. V »Pretisu« javljajo, da bodo v najkrajšem času prenehali uvažati posamezne dele za svoja motorna vozila »Prima« in »Maxi«. Ta kolektiv je že osvojil proizvodnjo velikega dela potrebnih elementov, medtem, ko bodo preostali del prevzeli domači kooperanti.

Možnost za graditev jedrske elektrarne. Zvezna industrijska zbornica je poslala te dni proizvajalcem opreme poseben elaborat, na podlagi katerega naj bi proučili možnost proizvodnje posameznih industrijskih podjetij za proizvodnjo opreme za jedrsko termoelektrarno. Take termoelektrarne naj bi gradili v naši državi v prihodnjih letih.

Letos 1.370.000 ton nafte. Letos bomo načrpali v naši državi nad 1.370.000 ton nafte in s tem bo prvič v zgodovini našega gospodarstva praktično odpadla potreba po njenem uvozu. To je rezultat obsežnih raziskovalnih del, ki smo jih zlasti pospeševali zadnjih let. Tako so strokovnjaki odkrili več novih naftnih vrelcev, med njimi največ v Stružcu in na območju Banata.

Prvi jugoslovanski inštitut za promet. V Beogradu pripravljajo ustanovitev prvega jugoslovanskega

ga inštituta za promet. V novem inštitutu bodo delali strokovnjaki, ki bodo razen tehničnih problemov proučevali tudi gospodarsko problematiko prometa. Inštitut naj bi bolje uskladil promet z razvojem ostalega gospodarstva.

Zanimive pa so zlasti številke o tem, koliko divjadi imajo ti lovci na razpolago. Spomladi 1960 je bilo na teritoriju našega okraja ugotovljenih 1765 gamsov, 80 jelenov, 4859 srnjadi, 3900 poljskih zajcev, 377 planinskih zajcev, 377 velikih petelinov, 175 ruševcev, preko 2000 gozdnih jerebov, nad 1200 fazanov in preko 1500 poljskih jerebice. Pri vrstah našete divjadi se iz leta v leto kaže relativen porast. Vendar pa je Okrajna lovska zveza na predlog lovskih družin sprejela načelo, naj se srnjad na periferiji polj primerno razredči, da se tako omeji škoda na poljskih kulturah, zlasti na ajdi in fižolu.

O lovcih in divjadi

V primeru, če divjad povzroči škodo ima oškodovanec pravico do odškodnine; toda le, če je na krajevno običajen način predhodno zavaroval svoje njive oziroma poljske kulture. V tem primeru lovska družina plača na osnovi komisijskega oglada odškodnino v skladu s povprečnim hektarskim donosom tistega leta in dnevnimi cenami določenega pridelka. Tako je za 1959. leto devet lovskih družin izplačalo za škodo, ki so jo napravili samo divji prašiči, okoli pol milijona dinarjev.

Naše lovske družine pa ne izpolnjujejo svojih dolžnosti zgolj v prizadevanju za pravilno gojitev plemenite divjadi, ampak jo tudi ščitijo, varujejo s tem, da zatirajo s puško, s strupom in s pastjo raznovrstne roparice. Tako je bilo v poslovnem letu 1959/60 v lovskih našega okraja pokončanih 3128 vran, šoj in srak, 180 kanj, 268 krugljev, 3 planinski orli in 120 drugih ujed. Hkrati so lovci

uničili tudi 451 potepuških psov in 1145 takih mačk, okrog 1000 lisic, približno 100 jazbecov, 25 kun, in več kot 39 dihurjev.

Vsi ti naštetih škodljivci pa ne predstavljajo hude nadloge zgolj za lovišča, temveč tudi za naša kmetiška gospodarstva. Včasih so lisice v posameznih kmetijskih dobesedno izpraznile kurnike. Ob tem je treba še povedati, da so lovci v navedenem obdobju uničili tudi 30 divjih prašičev. Vse to je znatno zmanjšalo, v nekaterih primerih pa docela preprečilo, škodo v kmetijstvu.

Pri gojivi pa je hvale vredna zlasti vnaša naseljevanja fazanov, ki z zatiranjem vsakovrstnega plevela in raznotere golzane, predvsem kolaradarja, poleg naše ljubke poljske jerebice, zelo koristijo našemu poljedelstvu. Tako je bilo lani na območju 11 krajev podloženih 887 fazanovih jajc, od katerih pa se jih je srečno vzredilo, žal samo ena četrtina.

Ne smemo pa pozabiti še dveh vrst divjadi, ki predstavljata privlačno turistično zanimivost, ker sta kot velika redkost okras naše

MALI OGLASI

PRODAJ

Posestvo na lepem kraju v Kranju prodam in sicer: stanovanjsko hišo, ki je takoj vseljiva, vrt, gospodarsko poslopje, njive, travnike in gozd. Naslov v oglašnem oddelku. 373

Prodaj kuhinjsko opremo s pomivalno mizo in moped Tomos s prevoženimi 3000 km. Klanc 26, pošta Komenda. 380

Prodaj pitane prašiča. Jože Peternel, Mošnje 22, Brezje. 361

Prodaj plemenskega voliča 2 leti starega, težkega 360 kg. Mače 5, Preddvor. 362

Prodaj 6 prašičkov po 6 tednov starih. Cerklje 54. 363

Prodaj 2 prašiča po 35 kg težka. Lahovčev 39, Cerklje. 364

Prodaj 2 zazidljivi parceli na Primskovem. Naslov v oglašnem oddelku. 366

Prodaj nov motor NSU Maks še neregistriran. Naslov v oglašnem oddelku. 365

Prodaj mlado kravo s teletom. Britof 71, Kranj. 367

Prodaj 14 tednov brejo svinjo. Milje 14, Senčur. 368

Prodaj svinjo za zakol 140 kg težko. Kupim rabljeno »fole« opeko. Krivic Ignac, Senturska gora Cerklje. 369

Prodaj skobelno mizo. Smedniška 90, Kranj. 370

Prodaj parcelo zaradi plačila gozdne takse in dohodninskega davka. Póšavc 12, Podnart. 371

Prodaj novo sobno pohištvo. Jezerska 94, Kranj. 372

Razpisna komisija pri Obratni ambulanti »ISKRA« - KRANJ razpisuje delovno mesto za

RAČUNOVODJO

Pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba z večletno prakso. - Plača po pravilniku obratne ambulante »Iskra« - Nastop službe takoj ali po dogovoru. - Rok prijave do 1. marca 1961.

Upravni odbor občinskega stanovanjskega sklada občine Jesenice razpisuje na podlagi sklepa seje z dne 27. januarja 1961

NATEČAJ ZA GRADNJO STANOVANJSKIH HIŠ IN STANOVANJ NA OBMOČJU OBČINE JESENICE

- Stanovanjski sklad občine Jesenice bo daljal po tem natečaju iz sredstev stanovanjskega sklada posojila za:
 - gradnjo stanovanj dograjenih v letu 1962 do zneska 100 milijonov dinarjev;
 - za dograditev stanovanjskih hiš individualnih graditeljev do zneska 20 milijonov dinarjev.
 Posojila se morajo uporabiti za gradnjo samo na območju občine Jesenice in to za dograditev obstoječih stanovanjskih objektov v gradnji in za novogradnjo stanovanjskih blokov, stolpičev, vrstnih hiš in stanovanj.
 - Za posojilo se po tem natečaju lahko potegujejo družbeno pravne osebe in fizične osebe v delovnem razmerju pod naslednjimi pogoji:
 - Posojilo sklada za:

samsko sobo	200.000 din
garsonjero	500.000 din
enosobno stanovanje	800.000 din
dvosobno stanovanje	1.400.000 din
trosobno stanovanje	1.700.000 din
 - Najnižja obrestna mera 1%
 - Najdaljši rok vračanja 30 let
 - Prosilec je dolžan navesti število in vrsto stanovanjskih enot ter znesek posojila za katerega zaproša.
 - Prošnjo je predložiti na predpisani tiskovini, popolneno z vsemi zahtevanimi podatki.
 - Prosilec mora predložiti k prošnji za posojilo dokumentacijo kot to določa 40. člen Pravil sklada.
 - Prednost pri posojilih bodo imeli prosilci:
 - ki prispevajo večji delež lastne udeležbe
 - ki ponudijo večjo obrestno mero
 - ki ponudijo krajši odplačilni rok
 - Prosilec je dolžan položiti varščino - garancijski znesek 1% od zneska zaprosenega posojila, katerega izgubi v korist sklada če odstopi od ponudbe.
 - Za zavarovanje posojila danega fizični osebi v delovnem razmerju ista predlaga vknjižbo zastavne pravice na nepremičnino.
 - Prosilci, ki bodo uspeli na natečaju morajo v 8 dneh po sklenjeni pogodbi vplačati celotni znesek lastnih sredstev (tranaša 1961). Fizičnim osebam v delovnem razmerju se prizna kot lastna udeležba lastna denarna in materialna sredstva z vložnim delom.
 - Tiskovine - prošnje za prigrisitev po tem natečaju in Pravila sklada na vpogled dobe zainteresenti na Zavodu za stanovanjsko in komunalno gradnjo Jesenice, kjer zainteresenti tudi oddajajo prošnje za posojilo s potrebno dokumentacijo v zapечатeni kuverti, opremljeno z vidno oznako »Natečaj za posojilo« pri občinskem stanovanjskem skladu Jesenice«. Rok prigrisitve je do 20. februarja 1961.
- O izidu natečaja bodo prosilci obveščeni z odločbo o zaključku natečaja najkasneje do 10. marca 1961.
- Občinski stanovanjski sklad občine Jesenice

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše mame, žene, stare mame **JOZEFJE KLOPČIČ roj. TIČ** se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so se v tako obilnem številu poslovlili od nje, jo spremljali na zadnji poti in ji nudili pomoč v teh težkih dneh. Zahvaljujemo se za zdravniško pomoč in lajšanje trpljenja, duhovniku iz Predoselj za tolažbo in spremstvo k večnemu počitku. Zelo iskreno se zahvaljujemo darovalcem vencev in cvetja ter za tolažilne besede ob bridki žalosti.

Srakovlje, Avstralija, Avstrija, Senčur, Tenetiše

Zalujoči: otroci z družinami in mož

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi naše ljube žene in mame **ALOJZIJE TOMSIČ roj. ZUPANČIČ** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkem času pomagali in nam lajšali trpljenje. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Cermetu - zdravniku iz Radovljice, gasilski četi Hlebce, gospodu župniku, fotografu Vengarju in vsem, ki so jo spremlili v tako velikem številu na njeni zadnji poti ter nam izrekli sožalje.

Hlebce, 21. januarja 1961

Zalujoči mož in otroci

Prodaj 2 pršutarja. Britof 52 - Kranj. 374

KUPIM

Kupim enostanovanjsko hišo z vrtom v bližini Jesenic. Možna zamenjava z enosobnim stanovanjem v središču Jesenic. Ponudbe oddati na podružnico »Glasa«, Jesenice. 375

OSTALO

Sobo v Ljubljani zamenjam takoj za sobo v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku. 354

Zamenjam enosobno stanovanje za dvosobno proti nagradi v centru Jesenic ali izven. Ponudbe oddati v podružnico »Glasa«, Jesenice. 376

Podpisani Begeš Janko, Bl. Dobrava, izjavljam, da so sumničnija, ki sem jih izrekel proti Radelju, Turku in Staretu neresnična. 377

Nudim hrano in stanovanje tovarniškemu delavcu, ki bi po službi pomagal na kmetiji. Naslov v oglašnem oddelku. 378

Iščem deklo, ki dela na 2 izmenih ali upokojenko, ki bi mi varovala otroka in malo pomagala pri gospodinjstvu. Nudim hrano in stanovanje. Več po dogovoru. Križaj Marija, Milje 20 - pred Visokim, pošta Senčur. 379

Umjeno rokavico sem izgubil v avtobusu od Zgornje do Spodnje Besnice. Poštenega najditelja prošim, da mi jo proti nagradi vrne. Blaznik Tone, Sp. Besnica 58. 390

Zamenjam komfortno dvosobno stanovanje z balkonom in 100 kvadratnimi metri vrta na Gorenjski cesti 10, mesečna najemna 2960 din za dve ali trosobno stanovanje v mesu ali na Zlatem polju. Starc Rajko, Gorenjesavska cesta 10, Kranj. 381

Mizarskega pomočnika in vajenca sprejemam takoj. Kos Anton, mizarstvo, Huje 3, Kranj. 382

Po službi v popoldanskem času grem honorarno čistiti poslovne prostore. Naslov v oglašnem oddelku. 383

OBJAVA

OBJAVA
Vabimo vas na predavanje »VRTNARSKA RAZSTAVA V ROTTERDAMU«, ki bo v četrtek dne 2. februarja 1961 ob 19. uri v sindikalnem domu Kranj - klubska dvorana nad knjižnico. Predaval bo ing. Ogorelec Miha. Predavanje bo spremljano z barvnimi diapozitivi. Vljudno vabljeni.

Upravni odbor

PUSTOVANJE NA JEZERSKEM
Vabimo vas na prijetno pustovanje na maškarado v »Domu na Jezerskem« dne 11. februarja t.l. - Odhod ob 18. uri izpred OLO Kranj.

VELESEJEM V LEIPZIGU
Sporazumno s Trgovinsko zbornico LRS prirejamo 6-dnevno potovanje z avtobusom preko Avstrije in Zah. Nemčije v LEIPZIG na ogled največjega tehničnega velesejma. Odhod iz Kranja 5. marca ob 5.30 uri izpred OLO Kranj.

VELESEJEM V OFFENBACHU
Sporazumno s Trgovinsko zbornico LRS prirejamo 6-dnevno potovanje z avtobusom preko Avstrije, Vllach, Spittal, Salzburg preko Zah. Nemčije, Nürnberg, Würzburg do Offenbacha; povratek preko Frankfurt, Stuttgart, München, Salzburg, Badgastein, Mallnitz do Beljaka, preko Podkorena v domovino.

Vse informacije dobite v poslovalnici »KOMPAS« v Kranju!

KINO

Jesenice »RADIO«: 1. februarja italijansko francoski film SPLAVARJI Z VOLGE, 2. in 3. februarja francoski film ZAPELJIVKA

Jesenice »PLAVZ«: 2. in 3. februarja italijansko francoski barvni film SPLAVARJI Z VOLGE

Zirovnica: 1. februarja ameriški barvni film DREVO ZA OBESANJE

Dovje: 2. februarja ameriški barvni film DREVO ZA OBESANJE

Kropa: 2. februarja japonski film ZRTVOVANA DEKLETA, predstava ob 19.30 uri

Radovljica: 1. februarja ameriški barvni film LINJA ZA TUSCON, predstave ob 17.30 in 20 uri, 2. in 3. febr. francoski barvni film BLAGO Z OBALNE DURANCE, predstava ob 20. uri

Kranj »STORŽIČ«: 1. februarja jugoslovanski film VETER JE PRENEHAL PRED ZORO, matineja ob 10. uri. V sredo 1. februarja ital. nemški barvni film VSTAJENJE ob 15. in 17. uri. ameriški barvni cinemaskopski film DIRKA ZA SONCEM ob 19. in 21. uri; 2. februarja jugoslovanski film VETER JE PRENEHAL PRED ZORO matineja ob 10. uri. nemški barvni film KRALJ ČARDAŠA ob 15., 17., 19. in 21. uri. 3. februarja nemški barvni film KRALJ ČARDAŠA ob 15., 17., 19. in 21.

V Kranjski gori
Vedno ista pesem

o ugodnih smučiščih, številnih obiskovalcih, premajhnih hotelih in preobremenjenih žličnicah

KRANJSKA GORA, ponedeljek, 20. januarja - Toliko kot včeraj v Kranjski gori, še ni bilo obiskovalcev. V nedeljo so vse tri žičnice (vlečnica in obe vitranški) prepljale okoli 3000 smučarjev. Na smučiščih je kar mrzoleto ljudi in o pravem smučanju ni bilo govora. V preteklem mesecu so opravile vse tri žičnice skoraj 45.000 voženj.

Pa vseeno vedno ista pesem zato, ker že vrsto let sem pišem o istih problemih. Vedno ista tudi zato, ker se v Kranjski gori skorajda nič ne spremeni, pa moram tudi zato, ker lahko letos reportaže o Kranjski gori berete v večini naših časopisov in poslušate v radiu, kar pa le pomeni, da je Kranjska gora res popularna.

V Kranjski gori in okolici je sedaj okoli 1200 stalnih gostov, v nedeljah se jih veliko pripelje z avtobusi ali s svojimi avtomobili. Preteklo nedeljo so našli v Kranjski gori skoraj 300 osebnih

uri, matineja istega filma ob 10. uri

Stražišče »SVOBODA«: 1. in 2. februarja ameriški barvni film TROJE BOJEVIH ob 18. in 20. uri

Primskovo »TRIGLAV«: 2. februarja jugoslovanski film VETER JE PRENEHAL PRED ZORO, ob 18. in 20. uri

Naklo: 1. februarja jugoslovanski film VETER JE PRENEHAL PRED ZORO, ob 19. uri

Cerklje »KRVAVEC«: 1. februarja jugoslovanski barvni film GOSPA MINISTRICA ob 19. uri

GIBANJE PROBUVALSTVA

NA JESENICAH

Poročili so se: Strajnar Leon, uslužbenec in Sajovic Veronika, delavka; Soštaršič Valentin, delavec in Pate Jožefa, delavka; Anderlič Ciril, delavec in Sodja Olga, uslužbenka

Rodile so:

Ropret Marija - deklico, Balon Jožefa - dečka, Ivančič Marija - deklico, Zamida Antonija - deklico, Zagar Ivanka - dečka, Podgornik Valerija - dečka, Černe Nada - deklico, Čebulj Milena - dečka, Pranič Cveta - dečka, Kogovšek Marija - dečka, Klinar Sabina - deklico, Murnik Marija - deklico, Jug Zofija - dečka, Stular Barbara - deklico, Pretnar Marija - deklico, Čenčič Ljilja - dečka.

Umrli so:

Zidanec Martin, star 79 let, Bertonec Marija, stara 65 let, Preseren Alojz, star 46 let, Bergant Ivan, star 26 let, Svetina Marija, stara 72 let.

V KRANJU

Poročili so se:

Košnik Ladislav, trg. pomočnik in Tominec Franciška, fizioterapevt; Pevec Alojz, bakelj. delavec in Urenič Angela, kmečka delavka; Zaplotnik Stanislav, ključavničar in Stare Veronika, tkalka; Zupancič Pavel, tkalski mojster in Sušnik Slavka, tkalka; Stanar Marjan, kovinostrojar in Stolar Ana, administratorka; Čiperle Janez, sofer in Činžar Marija, blagajničarka; Grošelj Franc, avtošar in Bučar Stefana, kmečka delavka; Berce Janez, kovač iz Bežen Dragica, tkalka; Likozar Janež, kmet in Čebulj Ana, kmečka delavka; Grlic Janez, mizar. delavec in Sodnik Marija, gosp. pomočnica; Mravlja Janez, delavec in Kuralt Ivanka, rezalka kovin; Novak Ivan, tov. delavec in Kneževa, tov. delavka; Juvan Franc, kuhar lakov in Kmetič Brigita, kmečka delavka; Poljanšek Vladimir, mizar in Pfajfar Marija, kontrolor materiala; Lapič Ljudevit, klepar in Lotrič Ana, predelavka; Grašič Franc, miz. pomočnik in Trobec Cecilija, tkalka

Rodile so:

Miklavčič Ana - dečka, Mali Kristina - dečka; Bertonec Marija - dečka; Ušlaker Marija - dečka, Hribar Kristina - deklico, Mlakar Marija - deklico, Tišler Ana - deklico, Rezar Marija - dečka, Sparovec Ana - dečka, Kos Albina - deklico, Berbernik Franciška - deklico, Sladič Rozalija - deklico, Hrovatin Branka - dečka, Jeram Mirjana - deklico, Košir Albina - dečka, Bertonec Ana - deklico, Hudobivnik Ivana - deklico, Sink Justina - dečka, Tomazin Ivana - deklico, Povšnar Julijana - deklico, Izda Ljudmila - deklico, Pretnar Jospina - deklico, Vamberger Kristina - 2 deklici, Bašelj Franciška - dečka, Pangeršič Vida - dečka.

Umrli so:

Miklavčič Franciška, stara 71 let; Rajgelj Franciška, stara 84 let; Vrhnovnik Ana, stara 70 let.

avtomobilov. Pa saj ni čudno, saj so pobočja okoli Kranjske gore, predvsem pa pod Vitrancem zares idealna tako za najmlajše, mlade kakor tudi za nekoliko manj mlade. Dokaz: debelusen štiriletni fantek se je nameril na položnem hričeku ob dnu tako, da ga je moral očka poriniti še bolj visoko. Drobčna osemletna deklica z ogromnim cofom, ki ji je nerodno opletal po vratu, se je pogumno uvrstila med tiste, ki so čakali pred vlečnico. Ob njej sta bila elegantna smučarka neopredeljene starosti in dobrodušen sivolas gospod. Se bi lahko naštevala v vrsta pred žičnico je bila kar preveč dolga. Pa so še rekli, da je danes zelo lušno, ker ni ljudi (?), v nedeljo človek kar ni prišel na vrsto.

bave za goste? Kdo bi mi na to lažje odgovoril, kot mladi ljudje. Nekaj sem jih našla pred šolo in jih brž zasula z vprašanji. Povedali so mi, da so iz srednje tehnične šole iz Ljubljane, da jih je 70, da je poleg njih tu še veliko drugih tečajnikov, da njihova šola že nekaj let tu organizira smučarske tečaje in - da je v Kranjski gori premalo zabave, še bolje, da je skorajda ni. Le v gostišču Slavca je trikrat na teden ples, vendar je kljub visoki vstopnini tam taka gneča, da se plesati skoraj ne more.

Kako enostavno bi bilo, če bi bili smučarji zadovoljni samo s smučišči. Gostinci bi bili prikrajšani za marsikatero skrb. Kaj takega je že gotovo marsikdo pomislil. Ker pa tega ni, sem le pov-

Za domačine in goste v Kranjski gori je letos v posebno veselje tudi drsališče

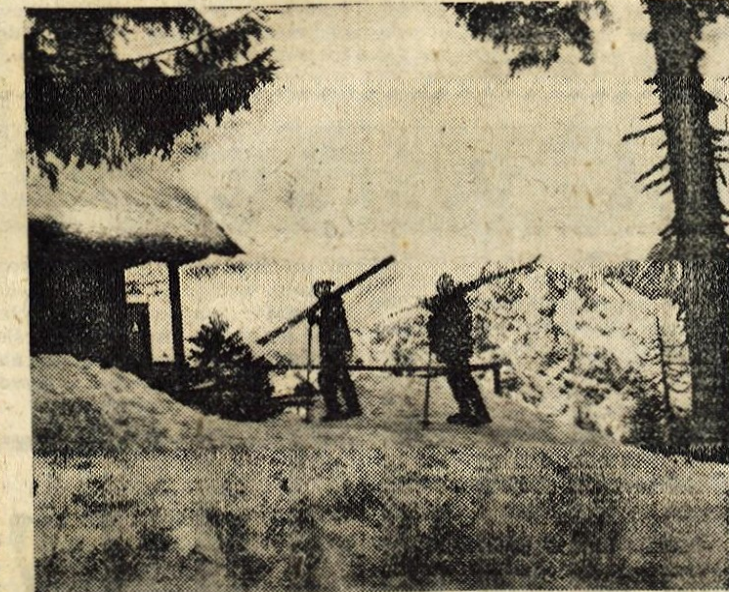
»Vidite, takole je pri nas, pri vsem tem pa ne damo prav nič za reklamo. Nasprotno - dobesedno podimo goste od nas.« je pripovedoval predsednik TD Kranjska gora, Vid Černe, »pa nič ne pomaga. Morali bomo zgraditi nove žičnice, nove sobe za prenočišča in še marsikaj.«

»Saj res, kaj pa je z vašim motenom?« sem ga hitro povprašala. »Sedaj smo res prepričani, da bo letos gotov. Spomladaj pa bomo pričeli tudi z gradnjo novega hotela, ki bo imel v jedilnici prostora za 200 gostov, v sobah pa 80 ležišč.«

prašala, kako je mogoče ustreči folikemu številu gostov. Odgovoril so mi, da je delo z uvidevnimi gosti, čeprav jih je preveč, kar lepo. Teže pa je s tistimi, ki kažejo pomanjkanje srčne kulture tako, da se surnovo obnašajo in po nepotrebnem vpijejo na strojno osebje. Prav tako je hudo nerodno, če ob času, ko je v jedilnicah največji naval, pride skupina gostov, oblastno zahteva le kročnike, nože in vilice in potem mirno privleče svojo hrano iz nahrbtnikov in pri jedi obsedi uro ali pa še dalj. Ostali gostje pa ne morejo do svojega kosila.

Ko sem se pozanimala še, kako zmorejo preskrbo vseh teh ljudi, sem zvedela, da so trgovska podjetja na to že navajena in pre-

Toda v Kranjski gori nimajo samo problemov. Letos se na primer postavljajo z lepo pridobitvijo - novim drsališčem. Vdržuje

Najprej kratek počitek na vrhu Vitranca, potem pa na prijetno smučo v dolino

skrba poteka v redu. Le s keruhom imajo težave. Zanimivo je, da so na Jesenicah obupali, da bi mogli speči dovolj kruha za Kranjskogorske goste, čeprav bodo imeli novo pekarno, zato bodo v Kranjski gori morali misliti na svojo.

Je v Kranjski gori dovolj za-

ga turistično društvo in je bilo zgrajeno po vseh predpisih, ki veljajo za take objekte. Pred kratkim je bila na njem že odigrana prva bokejska tekma med moštvo A in B HK Jesenice. Vsak večer pa pritrjuje tam kegljanje na ledu.

Metka Sosič

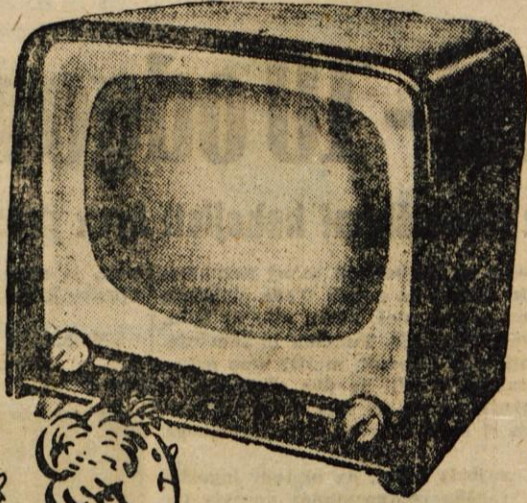
TVD Partizan Stražišče priredi v soboto, 4. februarja 1961

Tradicionalno maškarado

Najboljše maske bodo bogato nagrajene. Igra radijsko priznan sabavni instrumentalni kvintet »Veseli gorenjski fantje« s solisti.

Vstopnice so v predprodaji v gostilni Benedik - telefon 21-51.

VSAK VEČER
BOSTE LAHKO
SPREMLJALI
ZABAVNE
PROGRAME
RTV...

SAMO ZA
300 DINARJEV
LAHKO
POSTANETE
LASTNIK
TELEVIZORJA...

Naročite se na Glas!

10.000 DIN NAGRADE IN 20 GLASOV PRI ZREBANJU
dobi, kdor do zrebanja pridobi 160 novih naročnikov Glasa. Prijave sprejema in daje informacije uprava Glasa v Kranju in podružnice na Jesenicah, v Trzinu in Zeleznicah.

Po petnajstih letih

Kdo je pomagal vojnemu zločincu Eichmannu

Misel na beg iz Nemčije se je v tistem času zdel Eichmannu nemogoča. Da bi razmišljal o prvih trenjih med zaveznicami in si obetal od tega koristi, zanj ni imelo smisla. Zato pa je tem bolj razmišljal, kako bi se prikril in obnašal pred zasliševalci ameriškega CIC, ki ga bodo, prej ali slej - o tem ni dvomil - zaslišali. Skušal si je zamišljati, kako bo to zasliševanje potekalo. Pred očmi je imel tudi nekdanja gestapovska zasliševanja, ki jih je dobro poznal, saj je bil vse do zločina Nemčije eden najvišjih gestapovskih funkcionarjev. Prav spomini na gestapovsko prakso pri zasliševanjih pa so ga plašili, da bi se morda nehoti odzval, če bi ga kdo od agentov CIC po dolgem, utrujočem in mučnem zasliševanju poklical s praviim imenom. Prav lahko bi se kaj takega zgodilo, je razmišljal. Pozabil bi, da je Barth, da

se je skrivil pod ime, na katerega bi ob morebitnem iznenadenju pozabil, oziroma ob takem iznenadenju reagiral na ime Eichmann, če bi ga tako poklicali. Zato mu je prišel na misel, da bi se mu je doslej koristno služil, postal nenadoma breme, ki se ga je skušal znebiti. Prav tako ni bil vajen, da bi se predpisoval Barth, pri zaslišanjih pa bi moral vsakokrat podpisati in nič čudnega bi ne bilo, da bi se zaradi nevarnosti tega podpisa podpisal vsakokrat drugače, kar bi lahko postalo kaj hitro sumljivo in razkrilo, da se pod tem imenom skriva popolnoma drug človek. Eichmann je mislil na vse. Zato se mu je ime Barth zdelo zdaj prav tako nevarno in zanj nemogoče, kakor se mu je v taborišču pri Ulmu zdelo nemogoče prikrivanje in letalski uniformi s činom nadsetarja. Ko je o vsem tem razmišljal, je sklenil, da se mora imena

Barth znebiti. Izmisli si mora novo ime, tako, ki bo podobno njegovemu pravemu imenu; izmisli zato, da bi se lahko izgovoril, če bi nehoti reagiral na ime Eichmann, in zato, da bi ga znal gladko in vselej enako podpisati. Tako se je domislil imena Eckmann.

Nenadna odločitev, da Adolf Barth ni človek s tem imenom in da je v resnici SS-Untersturmführer Eckmann, torej po imenu in činu popolnoma drug človek, bi morala pri ameriški komandi taborišča vzbuditi sum. Res je, da v tistih časih ni bilo nič posebnega, če si je kdo nadel drugo ime, saj je bilo takih primerov na tisoče in tisoče (prej ko ne prav tako sumljivih, kakor Eichmann), se je ameriška komanda zadovoljila z Eichmannovo obrazložitvijo in mu "verjela", da se je skrival pod imenom Barth samo zavoljo strahu (tudi ta strah se brezbržni ameriški komandi ni zdel prav nič sumljiv), v resnici pa je (tudi to je ameriška taboriščna komanda verjela) SS-Untersturmführer Adolf Eckmann, rojen 19. marca 1905 (v resnici je bil rojen 19. marca 1906) v Breslavi v Šleziji (v resnici: v Sodingenu).

(Nadaljevanje prihodnjič)

EIFFLOV STOLP

dobi televizijskega tekmeca

V bližini Münchena bodo postavili 325 m visok televizijski stolp. Do višine 259 m bo stolp ves iz prednapetega betona. Presek stolpa bo kolobar, ki bo meril pri vznožju 16 metrov v premeru, 259 metrov visoko pa le še 7 metrov. Tudi stene betonske lupine se bodo stanjšale od 40 cm pri vznožju

VEČJI UMETNI DIAMANTI

Tehnikom je doslej uspelo izdelovati v glavnem zelo majhne umetne diamante, pred kratkim pa je izjavil zastopnik družbe General Electric, da so v laboratorijskih izdelani enakarntni diamant. Prvi dosežek pa zaradi nepopolne sestave še ni dovolj trd za industrijsko rabo. Doslej največji umetni diamanti, ki so jih lahko uporabili kot brusilne pripomočke v raznih industrijskih panogah, so imeli le desetinko karata.

SATURN - HLADEN PLANET

Astronomi michiganske zvezdarne so ugotovili z radijskim teleskopom, da je ozračje Saturna znatno hladnejše, kot so na splošno menili doslej. Po njegovih računih se giblje temperatura med 175 in 185 stopinjami pod ničlo.

NOVO AVTOMOBILSKO MAZIVO

Letos naj bi prišli na trg prvi ameriški avtomobili, v katere bi bil vgrajen nov sistem za mazanje premičnih delov, ker so izdelali novo mazivo (žvepleno-molibdensko spojino), s katerim bo baje treba ponovno mazati premične dele šele po prevoženih 50.000 kilometrih.

na 30 cm ob vrhu betonskega dela. Na stolpu bo seveda tudi restavracija za 500 oseb in še razgledna ploščad za prav toliko obiskovalcev. Restavracija se bo vsako uro dvakrat zasukala okrog svoje osi, obiskovalce bodo na stolp prevažali trije ekspresni "lifti", vsak za 25 ljudi. Stolp bo menda večjal okrog 1,5 milijarde našega denarja - kar niti ni mnogo.

NOVI PROJEKTI

Kakor poročajo iz Sovjetske zveze, pripravljajo tam dosti načrtov za letala na navpični vzlet. Eno takih letal naj bi bil "Kahoptes", prvi svoje vrste, ki bi se navpično dvignil nad 100 metrov visoko in bi nato prešel v vodoravni let. Drugi projekt predvideva neke vrste kombinacijo med helikopterjem in letalom, tretji pa letalo z gibljivimi krili, medtem ko naj bi se četrtlo letalo povsem razlikovalo od vseh dosedanjih, pa ni o njem še nič znanega. Sovjeti pravijo, da bodo ti projekti kmalu uresničeni.

UMETNIŠKI MOTIV - ŽVEPLO

Italijanska ustanova za žveplo prireja v Palermu posebno umetnostno razstavo, ki bo osredotočena na tekmo - "žveplo". Umetniki lahko v svojih slikarskih delih obdelajo to temo kakor se jim zdi. Umetniki se morajo za razstavo pripraviti do 1. marca, razstavo samo pa bodo odprli 25. marca. Razpisane so tudi štiri nagrade: 500, 250, 150 in 100 tisoč lir, ustanova pa bo lahko odkupila po 100 tisoč lir še nadaljnja dela. Komisija, ki bo dela ocenjevala, je sestavljena iz najboljših italijanskih umetnostnih kritikov, med italijanskimi umetniki pa vlada za razstavo veliko zanimanje.

USPELI KAJUHOVI VEČERI

Bled
V minulih dneh je Občinski svet Svobod in prosvetnih društev Bled priredil v sodelovanju z literarno - dopisniškim krožkom osnovne šole pet uspešnih Kajuhovih večerov, in sicer v vseh krajih blejske občine: v Ribnem, v Zasipu, v Gorjah na Bohinjski Belli in na Bledu. O Kajuhovem življenju in delu je ob tej priložnosti govoril predsednik Občinskega sveta svobod, tov. Jože Bohinc, pesmi pa so recitali člani literarno-dopisniškega krožka Peter Čop, Milena Zupančič, Martina Ribič in Magda Dijak. - Poslušalci so z zanimanjem prisluhnili Kajuhovemu bojevitemu in liričnemu stihu.

Za dober obisk in razpoloženje so posebno lepo poskrbeli v Zasipu in v Ribnem. Najslabše pa je bilo na Bledu, kjer je Kajuhovemu večeru prisostvovalo presenetljivo malo ljudi.

NAJVEČ MLADINE

Retče - V nedeljo, 16. januarja, je Kulturno-umetniško društvo "Janko Krmelj" iz Retče uprizorilo v počastitev 90. letnice rojstva F. S. Finžgarja ljudsko igro, "Divji lovec". V nabito polni dvorani so ljudje uprizoritve navdušeno spremljali. Kulturno prosvetno življenje je v tem kraju v zadnjem času sploh precej živahno. Obstajajo tamburaška in pevska sekcija, mnogi se ukvarjajo tudi s športom, predvsem z namiznim tenišom ali pa šahirajo. Po vseh teh sekcijah je vključena v glavnem mladina. Tamburaši in pevci se pridno pripravljajo na občinsko revijo, ki bo v marcu letos.

KLUBSKI PROSTOR BODO UREDILI

Kokrica - Mladinska organizacija na Kokrici pri Kranju, ki šteje 80 mladincev in mladink, je od ustanovitve do danes dokaj aktivna. V zadnjem času se skupno z

množičnimi organizacijami, predvsem z gasilskim društvom in s SZDL prizadevajo, da bi izboljšali splošno kulturno-prosvetno in zabavno življenje v kraju. V zgornjih prostorih gasilskega doma nameravajo urediti klubski prostor, kamor bodo razen druge opreme postavili tudi televizor. Kulturno umetniško društvo je pred kratkim kupilo tudi magnetofon, ki jim je v veliko korist. Člani mladinskega aktiva sodelujejo tudi v kulturno umetniškem društvu "Storžič" in se pravkar pripravljajo na uprizoritev dramskega dela "Mlada Ruth". V kratkem bodo pričeli tudi s plesnimi vajami. Radi bi sestavili instrumentalni kvartet, vendar morajo za instrumente zbrati še potrebna sredstva.

TOKRAT O GLASBI

Redni petkov večer, ki ga prireja Klub kulturnih delavcev v Kranju vsak teden, bo ta petek, 3. februarja, posvečen zlasti ljubiteljem glasbe. Na vrsti so namreč glasbena dela B. Smetane in Sergeja Rahmanova. Najprej bo komentar o vrstah glasbe s posebnim poudarkom na imenovana dela. Zatem bodo to glasbo predvajali po traku, nakar pa bodo udeleženci svobodno spregovorili o tej umetnosti in v razpravi razbistrili posamezne pojme.

BOGATA GLASBENA SEZONA

Jesenice - V letošnji sezoni je na Jesenicah prevzelo DPD Svoboda organiziranje manjših in večjih koncertov. Doslej sta že gostovala plesni in simfonični orkester RTV Ljubljana. Na programu je še mladinski pevski zbor RTV Ljubljana, Slovenski oktet in koncert, s katerim bo zaključila beograjska koncertna poslovalnica svojo turnejo po Sloveniji. Na tem koncertu bodo nastopili solisti RTV Beograd, Radia Sarajevo in Radia Novi Sad in bo na spredu že 7. februarja.

IVERI

V Novem Sadu je nedavno tega izšla v založbi "Forum" zbirka pesmi "Barve in besede" Miloslava Antića in Ferenc Fehera. Zbirka je izšla v dveh jezikih v srbohrvaščini in madžarščini obenem.

Skupina članov Društva književnikov Hrvatske se je udeležila v zadnjih dneh preteklega leta turnee po Vojvodini. V tednu dni so zagrebški umetniki pripravili v Kikindji, Novem Sadu, Subotici in Zrenjaninu več literarnih večerov.

Znani literarni ustvarjalec 18. stoletja Heinrich von Kleist je v svoji domovini zelo priljubljen. Tako so pred dnevi ponovno izšle njegove pripovedke. Predgovor jim je napisal Franz Kafka.

Prvo večje literarno delo Ignazija Silonea "Fontamara" je še danes zelo popularno. Delo je nastalo že leta 1930. Danes pa pravkar v New Yorku pričenja s tem imenom celotna knjižna edicija, katere prva knjiga je omenjeno Silonejevo delo. V omenjeni ediciji bodo izšli tudi "Sadovi jeze", Johna Steinbecka in "Tobakova pot" Erskina-Caldvella.

BODICE

Mejzeks, ta je pa dobral Medtem ko že nekaj let živimo v dobi vseplošnih hitrostnih rekordov, od atletov do letal, pa je dosežen poseben rekord v avtobusnem prometu med Ljubljano in Duplenco pri Kamniku. Za kamniško progo je ljubljanski Transvistik izdal poseben tiskani vozni red. V njem je zapisano: avtobus, ki odpelje iz Ljubljane ob 17.30 pripelje v Duplenco ob 56.48. Drugi avtobus, ki pelje v isti smeri, pa ima odhod ob 15.30 in prihod v Duplenco ob 34.54. No, drugi je pač nekoliko hitrejši in če se je že vmešal tiskarski škrat, naj bi se vsaj še toliko, da bi za drugega pripisal, da je brzina avtobusa.

S hitrostjo pa so se sprijateljili tudi Jeseničani. Vsaj vse tako kaže. Ze dober mesec je nasprotno novih stanovanjskih blokov in tudi večmestnih stolpnih na kupe razbite, pa tudi cele opeke. S kakšnim

našmenom, res ne vem, upam pa, da ne zaradi polepšanja novega dela Jesenic.

Pa je ena iz Kranja oziroma iz Strazišča, kjer ob Poti na Jošta urejajo kanalizacijo. Zaradi izkopov je cesta razumljivo neuporabna za promet, toda opozorilni prometni znak - vozi previdno - kljub temu obstaja. Vendar pa ga sofer lahko opazi šele, ko je že v izkopanem janku, seveda če ostane pri zavesti. Prometni znak so postavili skoraj dvajset metrov "prepozno", ker do prometnega znaka je pot za omenjeno dolžino že neuporabna. Do prihodnjic nasvidenje

Vaš Bodičar!

AGATA CHRISTIE

37

ALIBI

"Jaz, ki govorim z vami, vem, da je Ackroydov morilec v tej sobi. Zdjaj govorim njemu. Jutri bom sporočil njegovo ime inšpektorju Raglanu. Razumete?"

Moreč molk, ki je sledil tej trditvi, je prekinila stara Bretonka, ki je prinesla v sobo brzojavko. Poirot jo je odprl.

Ostro in zveneče se je oglašil Blunt: "Morilec je v naši bližini, pravite? Vi veste, kdo je?"

Poirot je prečital brzojavko. Zmečkal jo je v roki.

"Zdaj - vem!" Pokazal je na zmečkani papir v svoji roki.

"Kaj imate tu?" je vprašal Raymond ostro. "Brzojavka - s parnička, ki je na poti v Ameriko." Zavladala je smrtna tišina. Poirot je vstal, da bi se od nas poslovil.

"Dame in gospodje, moj mali sestanek je končan. Ne pozabite - jutri zarana bo izvedel inšpektor Raglan resnico."

23. Lahna Poirotova kretinja me je prisilila, da sem ostal. Ubogal sem, stolp sem zamisljeno h kaminu in premikal polena s konico svojega čevlja.

Bil sem osupel. Prvič sem bil v popolni negotovosti, kaj je Poirot menil.

Ko so se zaprla vrata za zadnjim gostom, je stolp h kaminu.

"No, dragi prijatelj," je dejal mirno. "In kaj mislite vi o vsem tem?"

"Ne vem, kaj bi naj mislil," sem odgovoril odkrito.

Kaj je imel za bregom, zakaj ni odšel z resnico naravnost k inšpektorju Raglanu, namesto da krivca tako po ovinkih svari?

Poirot je sedel in izvlekel svojo cigaretnico. Molče je opazoval oblake dima.

"Zdi se mi," sem pričel obojavljaje, "da saml ne veste, kdo je morilec, ki je bil po vašem mnenju med prisotnimi. Torej hočete neznanega storilca z besedami prisiliti, da bi priznal."

"Dobro preudržate, vendar ne držite."

"Po mojem mnenju želite morilca izzvati, da bi se sam izdal; morda ste mislili, da bo skušal z napadom na vas preprečiti grozeče odkritje..."

"Paš, v kateri bi bil jaz vaba? Hvala, prijatelj - za kaj takega sem premalo junaka."

"Potem vas ne razumem. Saj ste vendar - seveda če je vaša domneva pravilna - morilca opozorili. Kaj pa, če vam uide?"

"Ne more zbežati," je bil resen odgovor. "Zanj je samo en izhod - in ta ne vodi v prostost!"

"In vi verjamate resno, da je eden od nocojšnjih obiskovalcev zakrivil zločin?" sem vprašal neverno.

"Da, dragi prijatelj."

Nekaj minut je vladala tišina. Potem je vrzel Poirot svoje cigareto v ogenj in pričel mirno in zamišljeno:

"Povedel vas bom po poti, po kateri sem šel sam. Spremljajte me korak za korakom in se boste sami prepričali, da vse nesporno kaže na eno osebo. Dvoje dejstev in majhna netočnost v navodih časa so takoj vzbudili mojo pozornost. Najprej telefonski poziv. Če bi bil Ralph Paton res morilec, bi telefonski poziv ne imel nobenega smisla in pomena. Paton je torej zame kot morilec odpadec. Naslednje: iz hiše ni nihče telefoniral in vendar je bil po mojem prepričanju krivec med tistimi, ki so bili tisti tragični večer v hiši. Torej je moral neki sodelavec morilca telefonirati s postaje."

Zakaj sploh telefonski poziv? Kaj je utegnil biti povod zanj? No, poziv je dosegel, da bi bil umor še tisti večer odkrit in ne šele naslednje jutro, kot bi se sicer zgodilo. V tem menda soglašate?"

"Da..." sem priznal. "Ker Ackroyd ni hotel, da bi ga še kdo motil, bi verjetno nihče več ne vstopil v njegovo delovno sobo..."

"Odlično! Saj se zadeva razvija, mar ne? V čem pa je utegnila biti prednost, da je bil umor skoraj nemudoma odkrit? Zame je obstajal same en od-

govor: morilec je hotel na vsak način biti prisoten pri odpiranju vrat, pri odkritju trupla. Zakaj pa? Odgovor na to vprašanje nas vodi k drugemu dejstvu - k stolu, ki je bil odrinjen od stene. Inšpektorju Raglanu se to ni zdelo važno, zame pa je bilo izredno pomembno.

Spomnil se boste, da po Parkerjevi izjavi stol ni stal na svojem običajnem mestu, temveč v ravni črti med vrati in oknom..."

"Oknom?" sem vprašal naglo.

"Da. Spočetka sem mislil, da je bil starinski naslanjač porinjen naprej, da bi zaprli okno, pozneje sem se pa prepričal, da je zakrival samo oni del okna, ki je segal od okenske police do tal. Pred oknom pa je stala mizica s knjigami in revijami - gotovo se spominjate - ki jo je odrinjen naslanjač popolnoma zakril. Takoj se je vzbudil v meni meglen sum.

Eecimo, da je na stolu stalo nekaj, kar je hotel morilec zakriti - kakšen aparat, ki ga je morilec postavil tja, ki pa je moral takoj izginiti, brž ko je bil umor odkrit. Kaj je bilo pripravnejše kakor telefonski poziv, ki je nudil morilecu priložnost, da je bil na mestu, ko so odkrili truplo.

Štiri osebe so bile pred policijo na kraju zločina. Vi, Parker, major Blunt in tajnik Raymond. Parkerja sem prvega izločil.

S telefonskim pozivom ali brez njega bi bil on med prvimi na prizorišču umora. On je tudi opozoril na premaknjeni naslanjač. Parker je bil torej razbremenjen in pričel sem se baviti z Bluntom in Raymondom. Kaj pa je moglo stati na mizici? Razbil sem si glavo, dokler nisem izvedel, da si je Ackroyd nameraval kupiti diktafon. Tedaj se mi je v glavi poavetilo. Vsi ste prihrdili moji teoriji, ki sem jo razložil pred pol ure, toda ena bistvena podrobnost vam je najbrž vsem ušla. Če je Ackroyd tisti večer uporabljal diktafon, zakaj nismo našli nobenega?"

"Na to ne bi nikoli pomislil," sem dejal.

"Vemo, da je Ackroyd prejel takšen aparat. Kje pa je ostal? Ali je stal na mizici? Ali ga je morilec po odkritju zločina na skrivaj odstranil? To je bilo mogoče, zakaj pozornost vseh navzočih je bila usmerjena izključno na mrtveca. Toda dik-

tafona ni mogoče kar tako viakniti v žep... Torej je moralo obstajati nekaj, kamor ga je lahko spravil.

Vidite, do kam sem prišel. Osebnost morilca postaja jasnejša. Pojavila se je takoj na prizorišču, kjer pa morda ne bi bila prisotna, če bi bil umor odkrit šele naslednje jutro. Imela je s seboj nekaj, kamor je lahko skrila diktafon."

"Zakaj pa je bilo treba aparat odstraniti?" sem ga prekinil. "Kakšen smisel je imelo to?"

"Taki ste kot Raymond, dragi prijatelj; menite, da je dokazano, da je govoril Ackroydov glas v diktafon. Toda oglejte si ta koristni izum. Vi narekujete v aparat, mar ne, pozneje ga pa tajnik ali strojeopisna navije in vaš glas se ponovno oglašajo."

"Torej mislite..." sem sopesl.

"Da, to mislim. Ob pol desetih je bil stari Ackroyd že mrtvec. Takrat je govoril diktafon - ne pa njegov glas..."

"In morilec ga je navil? Saj potem je vendar moral biti v tistem času v sobi..."

"Zakaj? Mar ne more urni mehanizem ali nekaj podobnega, aparat ob določenem času sprožiti?"

V tem primeru postaja osebnost zločinca še jasnejša. Moral je vedeti, da ima Ackroyd diktafon in moral je tudi sam imeti nekaj tehničnega znanja.

Zdaj pa preidiva na sledove nog, ki nesporno bremenijo Ralpa Patona. Kaj, če je hotel kdo namenoma usmeriti sum na mladega moža, ki je bil vendar tisti večer v Fernlyju? Ralph Paton je imel dva para čevljev, ki sta bila popolnoma enaka. Enega od njih je zaplenila policija pri "Treh merjascih". Da bi opravičil moj sum, je moral morilec nositi tisti večer Patonov drugi par čevljev - in v tem primeru je imel Paton tretji par, čevlje ali škornje, na nogah. To mi je včeraj zjutraj sam Paton prihrditi. To so bili škornji, ki jih je še nosil, ker ni imel kaj drugega obuti.

Zopet sva za korak naprej v opisu morilca. Moral je vzeti par Patonovih čevljev iz gostilne."

"Razen tega," je nadaljeval z močnejšim glasom, "je moral soditi morilec med ljudi, ki so imeli priložnost, da bi vzeli bodalo iz vitrine..."

Obojnikl je,

OTOK ZAKLADOV

R. L. STEVENSON

103 - Bil sem na »Hispanoli« in na njej sem moral ostati. Ladjar je še kar naprej plesala. Na zadnjem krovu sem zagledal tedaj oba stražarja. Eden je ležal na hrbtu in motel roke od sebe. Hands je sedel naslonjen na ograjo in bil blede kot lojenica. Okrog obeh so se rdečile mlakuže krvi in prišlo mi je na misel, da sta v svoji pijani jezi drug drugega zaklala. Ko sem ju tako opazoval, se je Hands zganil in zažeglo zastokal. Ze sem mu hotel pomagati, ko sem se spomnil njegovih besed pred kadjo z jabolkami

104 - Pristopil sem in dejal poročljivo: »Javljam, da sem se vrnil na krov mr. Hands.« Le stežka je obrnil oči proti meni. Bil je prosiab, da bi mogel pokazati, kako je presenečen. Vse, kar je mogel izreči, je bila le ena besedica: »Zganja.« Smučnikl sem proti krmi in odhitel po stopnicah v razdejano kabino. Vse predale, police in skrinje so razbili, ko so iskali zemljevid. Potem sem odšel v podkrovlje, vendar tam ni bilo nobenega polnega sode več - vse so izpili razbojniki. Našel sem steklenico žganja in zase nekaj prepečenca, suhega sadja in kos sira

6 vprašanj - 10 odgovorov

Razgovori z jeseniškimi hokejisti brez drsalk

Petkratne drš. prvake in hokeju vsi že bolj ali manj poznamo, seveda pa doslej v dresih in z drsalkami na nogah. Toda življenje jeseniških fantov, nekaj med njimi je tudi mož, kadar niso na ledu, je tudi zanimivo. Razen treh: Borisa Cebulja, Turnška in Smoleja, so vsi zaposleni v železarni. Na njihovih delovnih mestih smo nekateri v ponedeljek obiskali in vsakega prosili za dva odgovora. - Vsakega smo vprašali nekaj o hokeju, za vse pa smo imeli pripravljeno tudi enako vprašanje: »Česa si najbolj želiš izven športnega udejstvovanja.«

LILO KLINAR (24 let) je že eno leto zaposlen kot odpretnik strojnih delov. Na vprašanje, kaj je njegova največja želja v hokeju, pa nam je odgovoril: »Želja, ko naše našto že dokaj dobro pozna po vsej Evropi, si

najbolj želim, da bi tudi jugoslovanska reprezentanca dosegla rezultate, ki bi je uvrstili med boljše reprezentance. To bi morda že jeseni, če bi imeli v domovini več umetnih drsališč.«

Na drugo vprašanje, ki smo ga že v uvodu zapisali, pa nam je povedal:

»Razumljivo je, da si pri mojih letih najbolj želim urejeno življenje. Za začetek pa bi imel rada vsaj svoje sobo. Doslej še vedno spim skupaj v istem prostoru: mamu in očetom. Urejeno življenje si predvsem želim tudi zaradi zdravja, ker mi je bolezen že preveč bližnja.«

seca, je njegov odgovor na drugo vprašanje razumljivo:

»Najbolj si želim srečno življenje, v najkrajšem času pa tudi avtomobil.«

ALEN PEČO (19 let) je klepar. Kaj meni o igri jugoslovanskih hokejskih klubov, pa nam je povedal:

»Igra je še bolj slaba, če jo primerjamo z moštvii iz drugih držav. Igralcem manjka tehnika in hitrost, kar je vsekakor posledica majhnega števila drsališč in ker klubi nimajo poklicnih trenerjev.«

VIKTOR RAVNIK (19 let) je po poklicu mehanični in strojni ključavničar, na ledeni plošči pa je prav gotovo najboljši branilec v državi. »Kaj je bilo doslej po vašem v hokejskem športu najbolj narobe?« je bilo naše prvo vprašanje, na katerega nam je odgovoril:

»Vsekakor zasluži najhujšo kritiko zvezni kapetan, ki je že dolečil kandidata za A in B reprezentanco Jugoslavije in pri tem precej pozabil na kvaliteto jeseniških hokejistov in precejni sposobnosti igralcev drugih klubov, ki nam v državnem prvenstvu niso delali večjih preglavic.«

»Najbolj si želim, da bi se lahko igral. Obiskoval bi rad tehnično šolo.«

»Poldrugo leto si že skupaj s starši gradimo nov dom, zato je razumljivo moja največja želja, da bi bila nova hiša čimprej dokončana.«

CENE VALENTAR (26 let), kapetan jeseniških hokejistov, je po poklicu električar. Njega smo prosili, da nam je povedal dva dogodka, ki sta mu z letošnjih dveh turnej ostala najbolj v spominu:

»Čeprav nam marsikdo zavida, ker večkrat igramo na drsališčih v inozemstvu, moram povedati, da turneje po tujih deželah tudi niso vedno prijetne. Ko smo letos prvič potovali v tujino, smo se peljali 600 km z avtobusom in pol-drugo uro pred pričetkom tekme prišli v Chamonix. Bili smo močno utrujeni, zato smo utrpeli visok poraz 2:10. V moštvo domačinov pa sta igrala tudi dva Kanadčana, ki bi zaradi surove igre kmalu povzročila neprijetne dogodke na drsališču. Igro omenjenih dveh je že naslednji dan kar najbolj napadel tamkajšnji tisk. In ker sta se v povratni tekmi Kanadčana borila športno in ker smo se čez noč tudi mi odpočili, smo lahko dosegli pomembno zmago s 4:3.

Na drugi turneji pa se nam je primerilo, da smo v Milsbachu doslej igrali v najhujšem mrazu. Med tekmo je bilo 13 stopinj pod ničlo in vsem se nam je v prvi tretjini, ki smo jo odločili v svojo korist, zanohtalo. Kaj takšnega res še nismo doživeli.«

»Stanovanja si že dolgo želim, zato ostane ta želja tudi za prihodnje največja. Želim pa tudi zdravja.«

B. F.

ANTON KORANTAR (26) je v železarni zaposlen kot rezkalec.

»Kaj vas je v letošnjem državnem prvenstvu najbolj razveselilo?«

»Vsekakor šest točk, ki smo jih osvojili na vročem beograjskem drsališču. Čeprav zmage niso bile dosegene z visokimi rezultati, smo kljub temu prepričevalno dokazali, da tudi petič zapored zaslužimo najvišji naslov.«

Ker je Korantar še mladoporočenec, v zakonu je šele dva me-

Svicarska skakalna turneja

Pečar v svetovni eliti

ki se je je udeležilo 45 smučarskih skakalcev iz desetih evropskih držav. O poteku smo že poročali. Naj ponovimo le uspeh, ki ga je dosegel Marjan Pečar iz Mojstrane. V močni konkurenci je s skokoma 56 metrov in z 225,2 točke zasedel odlično drugo mesto za Fincom Kirionenom.

ST. MORITZ Na olimpijski skakalnici v tem lepem zimskošportnem središču Švice je Pečar ostal sicer praznih rok, vendar nas ni razočaral. V prvem poskusu je namreč hudo padel, tako da drugega konkurenčnega skoka sploh ni izvedel. - S padcem je dosegel najdaljši skok, ki ga je ponovil le zmagovalec Immonen (Finska).

AROSA Pečarjev udarec v stegno pri padcu v St. Moritzu ni bil hud in

je na tretji preizkušnji v Arosi spet startal. Tu je ponovil uspeh prve tekme in je z najdaljšim skokom osvojil drugo mesto. V prvem skoku je Finec Kirionen za 3 točke prehitel Pečarja, drugič pa je Marjan skočil najdlje - 71 metrov - in zabeležil najlepši skok dneva ter se tako približal Fincu na pol točke.

LE LOCLE S skoki na skakalnici v Le Loclu so v nedeljo zaključili švicarsko skakalno turnejo. Tu je Marjan Pečar spet osvojil številne gledalce. Pri prvem skoku je z roko podrsal po izteku, ker je zamudil odziv in se je lovil že v zraku. Zamujeno pa je popravil v drugem skoku, ko je pristal pri rekordni zamki skakalnice. Z obema takima skokoma bi Marjan zanesljivo zmagal na tej zadnji preizkušnji.

»Pečo«, kot pravijo Marjanu Pečarju njegovi tovariši, se je s dvema drugima meštalma in z novim rekordom skakalnice v Le Loclu uvrstil v svetovno elito smučarskih skakalcev. Zaslužno ga nazivajo - najboljši Srednjeevropskec, saj je bil med najboljšimi udeleženci turneje, na kateri so manjkali le nekateri Vzhodni Nemci z Reeknaglom in sovjetski skakalec. Mladi simpatični Marjan postaja torej član družine velikih smučarskih skakalcev sveta. - Za njegovo tekmovalno bodočnost bo treba odlej bolj skrbeti, saj se ne sliši redko, da v mrtvi smučarski sezoni pozahijo na Marjana, vsi pa tudi vemo, da naši skakalec začne vaditi prepozno, tako da se vsako leto »ogrejejo« šele sredi sezone, kar zgovorno pričajo rezultati novoletne turneje štirih skakalnic in te švicarske preizkušnje. J. Zontar

NAŠ RAZGOVOR

Pijancev pa ne maram

V hotelu Razor v Kranjski gori je vzbudil mojo pozornost mlad natakark, ki je pogumno in spretno prenašal ogromne pladnje s krožniki, švigal med mizami in prijazno povpraševal goste po njihovih željah. Zvedela sem, da je to 16-letni Granfol Kalman iz Bakovcev pri Murški Soboti. Takoj sem se odločila, da ga vtaknem v rubriko »Naš razgovor«. Vendar to niti ni bilo tako lahko, saj je bil prav v tistem času zelo zaposlen in sem skupaj z njim morala nekajkrat po jedilnici sem ter tja, da sem

ga končno le uspela nekoliko zadržati.

»Povej mi no prosim, kako si iz okolice Murške Sobotne zašel prav v Kranjsko goro?«

»Tovariši iz Gostinske zbornice za Kranjski okraj so pisali na našo šolo, da bi izsolali večje število učencev za gostinstvo. V mesecu juniju lani so tudi sami prišli k nam in smo skupaj s starši napisali pogodbe. Skupaj z menoj se je za ta poklic odločilo še večje število mojih sošolcev. Samo pri gostinskem podjetju v Kranjski gori jih je 8. Podjetja, pri katerih bomo pozneje

v službi, nas sedaj vzdržujejo in plačujejo tudi šolnino in mesečne nagrade.«

»Omenil si šolnino. Kje pa hodiš v šolo?«

»V gostinskem šolskem centru na Bledu. Tam sem že bil tri mesece v jesenski »mrtvi« sezoni, marca bom zopet šel še za tri mesece. Ostali čas pa sem v Razorju.«

»Ali ti je tvoje delo všeč?«

»Je, ker zelo rad strečem.«

»Strežba ima prav gotovo tudi slabe strani, ali ne?«

»O ja, pijanci - ti mi najbolj otežkočajo delo. Pa tudi to mi ne zdi lepo, če me kak goljuf prišli k nam in smo skupaj s starši izgubili okoli 6000 dinarjev in sem zato moral dati vse napitnino in še podjetje je moralo utrpiti del škode.«

»Kakšen pa je odnos večine gostov do tebe?«

GRANFOL KALMAN

»Dober in vse kaže, da me imajo radi.« M. Sosiš

Sredin hokejski komentar

Mladinci Jesenic prvaki

to, ker v Zagrebu še nimajo umetnega drsališča. - Zanimive so borbe za drugo mesto v ligi. Morda ga bo spet osvojil Partizan, ki je v tednu premagal Beograd s 5:0 (2:0, 3:0, 0:0). Lanskoletnemu podšampionu pa lahko zmeša račune njegov mestni rival Crvena zvezda. Po zmagi nad Zagrebom z 9:3 (6:0, 2:3, 1:0) ima slednja šest točk iz petih tekem. »Georgijejeveca četa«, kot imenujejo Zvezdo po zaslugi odličnega vratarja Ljuba Georgijejeviča, bo igrala v prvenstvu še pet povratnih tekem. Če bo vsaj ponovila uspeh iz prvega dela, bo ostala na tretjem mestu, z malo več sreče pa bo lahko ce-

lo druga. Zadnja z lestvice, Beograd in Zagreb sta se v nedeljo zvečer pomerila na Tasmajdanu. Po pričakovanju je zmagal Beograd z 10:4 (3:0, 4:3, 4:1). - Najverjetnejši vrstni red ob koncu prvenstva bo tak, kot ga vidimo na današnji lestvici.

Lestvica zvezne hokejske lige:

Jesenice	6	6	0	0	73:11	12
Partizan	7	4	1	2	25:22	9
Crva zvezda	5	2	2	1	19:18	6
Ljubljana	7	2	2	1	19:18	5
Beograd	5	2	0	3	18:20	4
Zagreb	6	0	0	6	12:31	0

V soboto in nedeljo je bilo v Celju državno hokejsko prvenstvo za mladince. Tako kot člani, so tudi mladinci Jesenic postali državni prvaki za leto 1961. Prvenstva so se udeležila štiri moštva - domačini iz Celja, Beograd in Partizan iz Beograda ter Jeseničani.

Rezultati: Jesenice : Beograd 6:3, Celje : Partizan 7:4, Beograd : Partizan 8:7 in Jesenice : Celje 5:0, tako da je končni vrstni red naslednji: 1. Jesenice, 2. Celje, 3. Beograd in 4. Partizan.

J. Z.

iz mednarodnih aren

V Ratecah pri Planici je bil v nedeljo mladinski troboj smučarskih tekačev Videmske pokrajine, Koroške in Slovenije. Tudi letos so zmagali mladi Italijani s skupnim časom 2:13,13 pred Slovenijo 2:19,46 in Koroško 2:34,50. Najboljši jugoslovanski tekmovalce je bil Franc Tišov iz Bohinja. Tekmovali so tudi mlajši mladinci (zmagal domačin Kerštajn), mladinke (zmagala mladinska prvakinja Gorenjske Pšenice), člani (zmagal Kolenčar - JLA) in članice (zmagala Ljubljanka Glavanova).

Najboljši evropski alpski smučarji so tekmovali v Megeveju (moški) in St. Gervaisu (ženske) za pokal Emila Allaisa. V slalomu žensk je bila Majda Ankele 29., Krista Faneli 31. in Maja Rutar 32. med 48 tekmovalkami. V snauku moških je od naših prišel na cilj le Kranjčan Janez Sumi, medtem ko so Lakota, Jenko in Klincar padli. V snuku je bila najboljša tekmovalka za Jugoslavijo Ankeletova, ki je zasedla 31. mesto pred Rutarjevo, ki je bila 33. Janez Sumi je bil v slalomu 31. - Alpska kombinacija - ženske: 26. Ankele, 27. Rutar; moški: 23. Sumi.

Pri padcu v snuku za pokal Allaisa v Megeveju si je Kranjčan Janez Jenko zlomil nogo. Po tem je bil prepeljan v chalonsko bolnišnico, kjer so ga operirali in bo moral deset dni počivati.

NESREČE

ZANESLO GA JE

25. januarja se je pripetila nesreča na cesti I. reda med vase-ma Naklo in Pivka. Na desni strani ceste v smeri proti Kranju sta bila parkirana osebna avtomobila s prižganimi parkirnimi lučmi. 20 metrov od njih je stal tovornjak iz Uprave za ceste. Tedaj je iz smeri Kranja pripeljal osebni avtomobil S-13414, ki ga je upravljajl M. K. z Jamnika, ki je takoj, ko je opazil stoječi avtomobil, začel zavirati, vendar ga je zaradi gladke ceste tako zaneslo, da je trčil v osebni avto S-10009, last V. M. iz Ljubljane. Avtomobil je zasukalo za 160 stopinj, materialne škode pa je nastalo na njem za približno 15.000 dinarjev, na vozilu S-13414 pa za približno 8000 dinarjev.

SPET SPOLZKA CESTA

Zaradi poledenele ceste je prišlo do prometne nesreče tudi 25. januarja ob 7.55. V vasi Lesce je prišlo do trčenja med avtobusom S-21486 in tovornjakom S-2671. Na avtobusu je bilo za približno 30.000 dinarjev škode, na tovornjaku pa za 10.000 dinarjev.

V vasi Lesce se je 23. januarja zaletel neznan voznik v zaprte železniške zapornice, in sicer z osebnim avtomobilom znamke Fiat 600. Službujoči železničar ni več utegnil zapisati številke avtomobila. Neznane je razbil odbojno steklo pri avtomobilu, v zapornice pa je priletel zaradi poledenele ceste.

PREOZKA CESTA

24. januarja ob 13. uri je prišlo na cesti III. reda v Lescah do prometne nesreče med voznikom sanitetnega vozila S-2827 in voznikom tovornjaka S-3130. Prišlo je do trčenja, ker se vozili na preozki cesti nista mogli srečati. Po nestrokovni oceni je škode na obeh vozilih za 30.000 dinarjev.

POLEDENELA CESTA

Na cesti I. reda je na Javorniku 22. januarja ob 17. uri vozil voznik osebne avtomobila Fiat 600 S-15659, A. Y. iz Ljubljane. Na ovinku tik pred mostom je na poledeneli cesti začelo vozilo zanašati, tako da se je le-to dvakrat obrnilo in se zaleto v železno ograjo na mostu. Pri tem je nastalo za približno 120.000 dinarjev škode. Telesnih poškodb k sreči ni bilo.